

Norddal kommune | Revisjon av føresegner i arealdelen av kommuneplanen

Oppdragsgivar

Norddal kommune

Oppdrag

Brannsikringstiltak campingplassar

Rapport type

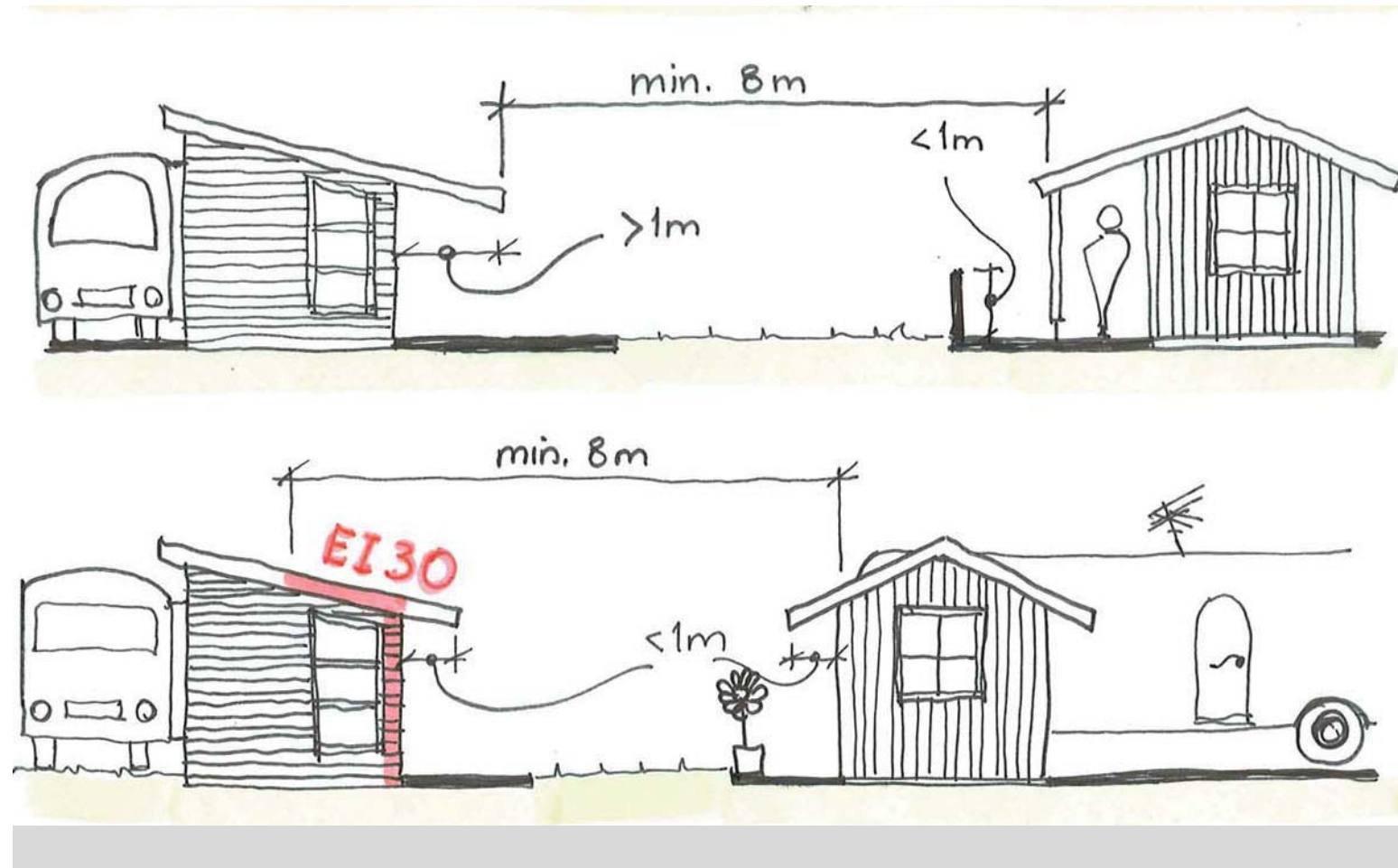
Rettleiingsdel – revisjon føresegner

Prosjektnr.

10130

Dato

04.02.2011, revidert 10.06.2011 Rev. B

Rettleiing

Nordplan AS

Telefon 57 88 55 00
Telefax 57 88 55 01

www.nordplan.no
post@nordplan.no

NO 948 081 768 MVA
Bankkonto: 3790 05 03459

Norrdal kommune | Rettleiingsdel - Revisjon av føresegner i arealdelen av kommuneplanen for Norrdal kommune

Innhald:		side	side
1	Premissar for arbeidet	3	
1.1	Bakgrunn for revisjonsarbeidet	3	
1.2	Mediaoppslag	3	
1.3	Gjeldande planar	5	
1.3.1	Kommuneplan for Norrdal kommune	5	
1.3.2	Reguleringsplanar	6	
1.4	Plan- og bygningslova med teknisk forskrift av 2010	6	
1.5	Generelt om brannsikring på campingplass	8	
1.5.1	Campingplassseigar har ansvar for campingplassen	8	
1.5.2	Ansvar hos campingplassseigar: Generelle førebyggjande tiltak	8	
1.5.3	Forskrift om brannførebyggjande tiltak (FOBTOT)	8	
1.5.4	Norsk Caravan Club	9	
1.5.5	Temaveiledning Brannsikkerhet på campingplasser	9	
1.6	Definisjonar	11	
1.6.1	Generelle definisjonar	11	
1.6.2	Definisjon av spikartelt frå BE (Statens bygningstekniske etat)	11	
1.6.3	Kva er "rimeleg tid" for demontering av mobil konstruksjon?	11	
1.7	Definisjon av mobile einingar på campingplass	11	
1.7.1	Mobil eining iht. SINTEF-Byggforsk	11	
1.7.2	Andre definisjonar på mobil konstruksjon:	12	
1.7.3	Konklusjon mobile einingar i høve til brann	12	
1.8	Definisjon av faste konstruksjonar på campingplass	13	
1.8.1	Fast eining iht. SINTEF-Byggforsk	13	
1.8.2	Konklusjon på faste einingar i høve til brann	13	
1.9	Generelle klassifiseringskrav iht. RBL (Reiselivsbedriftenes landsforening)	14	
2	Brannsikringstiltak – generelt	15	Feil! Bokmerke er ikke definert.
2.1	Målsetting	15	
2.2	Framtidige avstandskrav for mobile einingar	15	
2.3	Avstandskrav branngater	15	
2.4	Prinsippkisser for brannsikring	15	
2.4.1	Prinsippkisser for faste grupper bygd areal under 75 m ²	15	
2.4.2	Prinsippkisser mobile konstruksjonar	16	
2.4.3	Prinsippkisser for faste og mobile konstruksjonar	16	
2.4.4	Prinsippkisser for faste konstruksjonar	17	
2.4.5	Prinsippkisser for brennbar levegg	19	
2.5	Døme på brannskilje-konstruksjon EI-30	20	
2.5.1	Frittstående brannskiljevegg REI-30 ("levegg"):	20	
2.5.2	Berande og branncelleavgrensande yttervegg REI-30 (B30)	21	
2.5.3	Branncelleavgrensande yttertak REI-30 (B30):	21	
2.5.4	Brannsikert glas med brannmotstand EI-30	22	
2.6	Branntiltak for utbetring av dagens og framtidig situasjon	23	
2.6.1	Ansvar hos campingplassseigar: Konkrete førebyggjande tiltak	25	
2.6.2	Ansvar hos leigetakar: Konkrete førebyggjande tiltak	25	
2.7	El-tiltak på campingplass	26	
2.7.1	Campingplassseigar sitt ansvar til el-tiltak	26	
2.7.2	Leigetakar sitt ansvar til el-tiltak	26	
3	Andre tiltak	27	
3.1	Estetiske tiltak	27	
3.1.1	Tiltak vedrørende fargebruk, storleik, rekkverk m.m.	27	
3.1.2	Tilråding mobile homes (villavogner)	28	
3.2	Vegetasjonstiltak	28	
4	Prosess/medverknad	29	
4.1	Plankrav/føresegner	29	
4.2	Planvedtak og verknad	29	
4.3	Medverknad frå Jemtegård Feriesenter og Valldal Camping	29	
4.4	Medverknad frå Ålesund brannvesen	29	
4.5	Leigeavtale	30	
5	Konklusjon: revisjon campingføresegner i kommuneplanen	30	
5.1	Forslag føresegner til kommuneplanen vedk. campingplassar	30	
5.1.1	Reviderte campingføresegner	30	
6	Kjelder/bakgrunnsstoff	35	
7	Vedlegg	35	

Forord

Det har i lang tid vore manglande fokus på brannsikring av campingplassar generelt i heile landet. Campingplassar har gjennomgått enorme endringar dei seinare år. Der dei i si tid hadde temporær karakter (flyttbare små campingvogner med enkle fortelt), har det etterkvart utarta seg til å omfatte store og vanskeleg flyttbare vogner med permanente tilbygg. I realiteten framstår mange campingplassar som tilnærma hyttegrender.

Det ser ut til at tendensen til denne "hyttebygginga" er meir utbreidd på Vestlandet og andre verutsette stader enn elles i landet, truleg av omsyn til at campingfolket ønskjer betre komfort på ruskedagar, samt sikring av verdiar. Men motivet over landet generelt er nok heller den at dette er ein billeg og enkel måte å få seg ei hytte på.....

Ålesund, 10.06.2011, Rev. B Lesley Robinson og Grete Valen Blindheim

1 Premissar for arbeidet

1.1 Bakgrunn for revisjonsarbeidet

Gjeldande føresegner for campingområda i arealdelen til kommuneplanen i Norddal er på ny vurdert som følgje av reaksjonar frå eigarar og leigetakarar. Føresegnene er justert på ein del punkt etter dialog og samarbeid mellom kommunen, brannvesenet og camping-plasseigarar. Revisjon av føresegnene har vore på høyring, og dette heftet skal leggast ved som ei rettleiing til dei reviderte føresegner. Rettleiinga er i stor grad basert på den generelle delen av rapportane for campingplassane Jemtegård og Valldal.

Nordplan AS, ved sivilarkitekt Grete Valen Blindheim (innleid konsulent) og sivilarkitekt Lesley Robinson, har utarbeidd på vegne av Norddal kommune, fire rapportar med situasjonsplan som legg rammer og føringar for kvar av campingplassane Jemtegård Feriesenter, Valldal, Vika og Muri Camping. Fokus har i hovudsak vore på brannsikring av campingplassar. Rapportane er bygd opp av ein generell del som har vore felles for campingplassane, samt ein del som har omhandla kvar campingplass spesielt, med tilhøyrande individuell kartleggingsplan og situasjonsplan. I tillegg har vi foreslått justeringar av føresegnene i

kommuneplanen. Rapportane vil kunne danne grunnlag for vurdering av og tiltak på andre campingplassar i Norddal kommune.

Bakgrunn for arbeidet har vore arealplanens krav til utforming av campingplassar i Norddal kommune. Dei første vurderingane i høve til arealplanen for Norddal (2008) knytt til campingplassane, dreide seg om krava i plan- og bygningslova om søknadspått, avstandskrav og estetikk. **Vi vil understreke at vi i arbeidet med overnemnde campingplassar har tatt utgangspunkt i dagens situasjon, uavhengig av om tiltaket er lovleg eller ikkje etter plan- og bygningslova.**

Då føresegnene i arealdelen til kommuneplanen blei vedtatt 25.06.2009, var problematikken rundt flodbølgje/oppskylingshøgden av skred frå Åknes/Heggurdaksla vesentleg mindre utgreia enn tilfellet er no. Då nokre av campingplassane i kommunen ligg innanfor oppskylingshøgden, blei det gitt politisk signal om at det kunne vere aktuelt å justere føresegnene for campingområda etterkvart når flodbølgjeproblematikken var utgreia, for lik behandling av campingplassane. I arbeidet med dei rapportane som no er gjort, er det lagt hovudvekt på brannsikring i tråd med brannforskrifter og plan- og bygningslova. Det estetiske og el-messige skal og vurderast, men dette blir tona ned i høve til brannsikring som frå politisk hald skal ha hovudprioritet.

Lars Kjell Smoge har vore kontaktperson i kommunen, og Johnny Stølen kontaktperson i Ålesund brannvesen, medan vi har hatt samtale med Thor Adolfsen i Brannvernforeninga. Nordplan har i tillegg nytta eigen kompetanse ved branningeniør Dag Inge Bjørkedal. Vi har og hatt dialog med campingplasseigarar på Jemtegård, Valldal og Vika Camping.

1.2 Mediaoppslag

Medieoppslag er ikkje premiss for vårt arbeid, men det er likevel interessant å gløtte til noko av det som har vore framme i media dei siste par åra. Brannvernforeninga har i fleire mediaoppslag uttrykt at dei fryktar ein må oppleve ei alvorleg brannulykke med fleire dødelege utfall før ein tek avstandskrava mellom campingeingane på alvor, og med påfølgjande "nasjonal opprydding" på campingplassar. Heldigvis har det skjedd færre dødsfall enn det ein kunne vente seg, sjølv om det er langt større sannsynlegheit for ein brann i ei campingeinging (pga utstrakt bruk av gass og lett brennbare material) enn i ein vanleg bustad.

Foto: Råde – Østfold.

Utdrag frå NRK.no 16.09.2010:
"Det var stor fare for spredning, men brannvesenet fikk kontroll over flammene og forhindret en storbrann."

Foto: "Storbrann på campingplassen Hatteng i Troms".

Utdrag frå NTB-nyhet 07.11.2009:

"Norsk brannvernforening frykter katastrofebranner på norske campingplasser og vil ha økt sikkerhetsavstand mellom campingvogner, bobiler og telt. (-)

Det er særlig faren for brannspredning mellom oppstilte campingvogner, bobiler og telt som bekymrer Brannvernforeningen. For å unngå spredning og utvikling til katastrofebrann bør minste avstand mellom oppstilte campingenheter helst være 4 meter og ikke 3 meter slik kravet på norske campingplasser har vært til nå, mener Brannvernforeningen. (-)

Foto Heimsand camping, Vågå

Utdrag frå GD.no 27.09.2010:
Heimsand camping, Vågå.

"Kroken på døra med nye brannforskrifter

Heimsand camping i Sjødalen må fjerne 25 campingvogner og flytte på 75 spikartelt på grunn av nye brannforskrifter. Det er kroken på døra. Kvjfor skal Vågå kommune absolutt innføre slike forskrifter når ingen andre ser ut til å gjera det, spør Tor Erik Moen ved Besseggen Fjellpark Maurvangen og Roger Skogum ved Heimsand camping og Postfuru fjellcamp. Nye brannvernforskrifter er mildt sagt i ferd med å snu om på campingplassane.

Frå tre til åtte meter

For Heimsand kan det bety nedlegging. Her er det 100 tettstående campingvogner, dei fleste med spikartelt. Nye krav med oppjustert avstand frå tre til åtte meter, gjer at Skogum må kvitte seg med ein fjerdedel av belegget, i alt 25 vogner. I tillegg må resterande 75 flyttast og omrokerast. Det er litt av ein jobb. (-)

Ingen veg attende

- Nei, dette gjeld ikkje berre Vågå. Dette er sentrale forskrifter i plan- og bygningslova og i brannvernlova som skal innførast over heile landet. Men vi er tidleg ute og ønskjer å vera det for å gjera det trygt og sikkert rundt om på campingplassane, seier Jostein Gårderløkken.

Brannsjef og teknisk sjef i Vågå kommune ser på innstramma med andre augo enn campingvertane. Ved å vera tidleg ute med godkjente sikringstiltak kan ein stå klar til å ta i mot campinggjestar som må flytte når det blir innført same reglar på andre sida av fjellet. (-)"

1.3 Gjeldande planar

1.3.1 Kommuneplan for Norddal kommune

Arealdelen av kommuneplanen	Vedtatt 25.06.09
<p>NB! Areal i kommuneplanen som er omfatta av oppskyllingshøgda frå fjellskredrelatert flodbølge frå Åknes/Heggurdaksla, er unntatt rettsvirkning, og skal vurderast i eiga sak.</p> <p>Innanfor desse areal ligg fleire campingplassar. For å få lik behandling av alle campingplassane skal alle vurderast under eitt.</p>	<p>Reviderte føresegner har vore til offentleg høyring, og er foreslått revidert i tråd med merknad frå fylket, mai 2011.</p>

I dei nye føresegner til arealdelen til kommuneplanen (med påfølgjande retningslinjer), er foreslått mellom anna:

- Utviding av etablert campingplass eller ny campingplass utløyser krav om regulering.
- Det er ikkje krav til regulering av allereie etablert campingplass, men det skal ligge føre ein bindande situasjonsplan som viser campingkvarta, tilkomstveggar og branngater. Situasjonsplanen skal godkjennast av Planutvalet i Norddal kommune.
- Oppstillingsområde på maks. 1000 m² må minst ha eit 6 m breitt ope felt (branngate)¹ rundt.
- Villavogner (mobile homes) kan oppførast utan byggjeløyve, men vilkår om plassering berre på flatt terreng, og med platting på terreng.
- Campingvogn som skal definerast som mobil, må ha påmonterte hjul, og trekkanordninga må vere plassert slik at det er lett tilgjengeleg for rask fjerning av vogna.
- Minste avstand mellom kvar campingeining med mobil vogn og/eller telt, skal minst vere 3 m (tilråd 4 m) frå enkeltdel av campingeining til næraste enkeltdel av naboeining.
- Minste avstand mellom kvar campingeining med fast vogn og/eller spikartelt/tilbygg skal vere 8 m, elles må andre brannsikringstiltak gjennomførast.

Forts. føresegner arealdelen:

- Bil utan overnattingseining kan plasserast i mellomrommet (3 m mellom).
- Det skal søkast løyve til etablering av faste konstruksjonar som tilbygg/overbygg/spikartelt/fortelt, leveggar og plattingar høgare enn 0,5m. Campingplasser skal gi løyve til tiltak i samsvar med kommuneplanens føresegner. For nye tiltak skal campingplasser sende gjenpart til kommunen for tiltak det er gitt løyve til, med all dokumentasjon.
- For tiltak som ikkje er i tråd med føresegner i kommuneplanen, må tiltakshavar sende søknad med dispensasjon til kommunen etter at campingplasser har godkjend tiltaket. Om campingplasser ikkje vil godkjenne tiltaket, kan ikkje kommunen gi løyve. Tiltaket kan ikkje tilsidesette viktige avstandskrav eller andre krav til brannsikring.
- Fargebruken på spikartelt skal avstemmast etter vogna for eit mest mogleg nøytralt preg.
- Høgde på brannskiljekonstruksjonar må ha naudsynt høgde for å fungere som brannskilje (normalt opptil høgste punkt på eininga).
- Platting skal vere maks. 30 m². Den skal fortrinnsvis ligge på terreng. Platting som ligg direkte på terreng og som ikkje har rekkverk eller leveggar kan evt. utvidast til 3 m frå naboeining (dvs. vere større enn 30 m².)
- Rekkverk skal ikkje vere høgare enn 1,0 m og leveggar maks. 1,8 m (helst lågare) i inntil 10 m samla lengde.
- For etablert situasjon i strid med føresegner, gjeld ei overgangsordning på 2 år frå føresegnene er vedtatt til tiltaket må vere i tråd med føresegnene. Ved fornying av leigekontraktar må campingplasserane krevje at vogneigar tilpassar seg det nye regelverket.

For etablert situasjon med spikartelt/plattingar m.m. vedrørande dei høve som **ikkje har med brannforskrifter/branntryggleik** å gjere, skal ikkje dei nye føresegner og retningslinjene ha tilbakeverande kraft. Campingføresegner i kommuneplanen skal gjelde framfor reguleringsplanføresegner der det er motstrid mellom kommuneplan og reguleringsplan.

1.3.2 Reguleringsplanar

Nokre av campingplassane i Norddal kommune har fått utarbeida reguleringsplan, men det er langt frå alle som har det.

1.4 Plan- og bygningslova med teknisk forskrift av 2010

Det er vedtatt ny plan- og bygningslov med tekniske forskrifter, der byggesaksdelen av lova trådte i kraft 01.07.2010.

Overnatting i fritidsbustad eller sjølvbetente hytter er det mest nærliggande å samanlikne campingplass med når ein skal vurdere risikoklasse. Ålesund brannvesen og Brannvernforeninga stadfester at opphald på campingplass gir risikoklasse 4 og brannklasse 1, som for bustad. M.a.o. er fast campingvogn + spikertelt/tilbygg å sjå på som "byggverk".

Utdrag frå byggteknisk forskrift TEK 2010:

Vedkomande § 11-6 Tiltak mot brannspreiing mellom byggverk

TEK 2010 §11-6, 1. ledd:

"Brannspredning mellom byggverk skal forebyggjes slik at sikkerheten for personer og husdyr ivaretas, og slik at brann ikke kan føre til urimelige store økonomiske tap eller samfunnsmessige konsekvenser."

Utdrag frå rettleiing til byggteknisk forskrift vekomande 1. ledd:

"Avstanden mellom et byggverk som brenner og nabobyggverk er avgjørende for i hvilken grad nabobyggverket vil være truet av brannen. Faren for spredning av brann fra et byggverk til et annet er normalt til stede når avstanden mellom byggverkene er mindre enn 8,0 m. Brannspredning mellom byggverk kan forebyggjes ved å

- *etablere tilstrekkelig avstand mellom byggverkene, slik at varmestråling, flammepåkjønning og nedfall av brennende bygningsdeler ikke antenner nabobyggverk, eller*
- *benytte brannvegg med tilstrekkelig brannmotstand, bæreevne og stabilitet.*

Når avstanden mellom byggverk er 8,0 m eller mer, anses faren for brannsmitte å være liten og det er vanligvis ikke behov for brannmotstand i yttervegger eller tak."

Forts. utdrag frå byggteknisk forskrift TEK 2010:

Vedkomande § 11-6 Tiltak mot brannspreiing mellom byggverk

TEK 2010 §11-6, 2. ledd:

"Mellom lave byggverk skal det være minimum 8,0 m innbyrdes avstand, med mindre det er truffet tiltak for å hindre spredning av brann mellom byggverkene i løpet av den tid som kreves for rømning og redning i det andre byggverket."

Utdrag frå rettleiing til byggteknisk forskrift 2010 vedkomande 2. ledd:

"Byggverk forbundet med eller som omhyller campingvogner, bobiler m.v. ("spikertelt"), er omfattet av bestemmelsen for lave byggverk. Brennbare konstruksjoner som har høyde mer enn 0,5 m over terreng (terrasser, levegger m.v.) medregnes som del av byggverket. (-)"

Pkt. 1: "Avstanden mellom lave byggverk kan være mindre enn 8,0 m når byggverkene er skilt med branncellebegrensende bygningsdel eller bygningsdeler i hvert av byggverkene, som til sammen gir samme brannmotstand."

Pkt. 3: "Små campinghytter med ett rom som har direkte utgang til det fri, og som nyttes til utleie som overnattingssted uten betjening, kan ha mindre avstand enn 8,0 m uten branncellebegrensende bygningsdeler dersom samlet bruttoareal for en gruppe av hytter er maksimalt 75 m². Avstanden mellom hver slik gruppe må være minst 8,0 m hvis gruppene ikke er skilt med branncellebegrensende bygningsdeler. Brennbare konstruksjoner som har høyde mer enn 0,5 m over terreng medregnes ved beregning av avstand. Tilsvarende må det være avstand 8,0 m eller branncellebegrensende bygningsdeler mot andre byggverk."

Pkt. 4: "Campingenheter bestående av campingvogn, bil eller telt og lignende med tilhørende fortelt, terrasser, levegger mv., må skilles med avstand minimum 3,0 m. Brennbare konstruksjoner som har høyde mer enn 0,5 m over terreng medregnes som del av campingenheten. Bil som ikke er beregnet for overnatting kan plasseres i mellomrommet mellom campingenheterene."

Forts. Utdrag frå byggt teknisk forskrift TEK 2010:

Vedkomande § 11-6 Tiltak mot brannspreiing mellom byggverk

TEK 2010 §11-6, 3. ledd:

“Når lave byggverk oppføres med mindre avstand enn 8,0 m, skal byggverkenes samlede bruttoareal begrenses slik at en brann ikke gir urimelig store økonomiske tap, med mindre det er iverksatt andre tiltak som forebygger slike tap.”

Utdrag frå rettleiing til byggt teknisk forskrift vedkomande 3. ledd:

“Campingplasser må deles opp i parseller med grunnareal maksimalt 1200 m². Mellom parsellene må det være avstand minst 8,0 m. Hensikten er å hindre brannspredning og sikre tilgjengelighet for brannvesenet.”

Utdrag frå byggt teknisk forskrift TEK 2010:

Vedkomande § 11-16 Tilrettelegging for manuell slokking

§11-16, 1. ledd:

“Byggverk skal være tilrettelagt for effektiv manuell slokking av brann.”

§11-16, 2. ledd:

“I eller på alle byggverk der brann kan oppstå, skal det være manuelt brannslukkeutstyr for effektiv slokkeinnsats i brannens startfase. Dette kommer i tillegg til et eventuelt automatisk brannslukkeanlegg.”

§11-16, 3. ledd:

“Brannslukkeutstyret skal være plassert slik at effektiv slokkeinnsats kan oppnås. (-)”

§11-16, 4. ledd:

“Brannslukkeutstyret skal være tydelig merket, med mindre det bare er beregnet for personer i én bruksenhet og personene må forventes å være godt kjent med plasseringen.”

Utdrag frå rettleiing til byggt teknisk forskrift TEK 2010:

Vedkomande § 11-16, 2. ledd:

“Byggverk må ha brannslanger eller håndslukkeapparater.

Håndslukkeapparater har forskjellige bruksområder og effektivitetsklasser og det må derfor velges egnet apparat.”

Prekseptert ytelse: (-)” Byggverk i risikoklasse 1,2 og 4 må ha enten håndslukkeapparat eller egnet brannslange som rekker inn i alle rom.”

Vedkomande §11-16, 4. ledd:

“Stedene hvor manuelt slokkeutstyr er plassert skal være tydelig markert med skilt. Skiltene bør være etterlysende (fotoluminiserende) eller belyst med nødlys. Tilvisningsskilt for slokkeutstyr må stå på tvers av ferdretsretningen. For materiell som krever bruksanvisning, skal denne finnes på eller ved materiellet, også på de mest aktuelle fremmedspråk.”

1.5 Generelt om brannsikring på campingplass

1.5.1 Campingplasseigar har ansvar for campingplassen

Brann- og eksplosjonsvernlova gir den som driftar campingplassen ansvar og plikt til å sørge for å førebyggje og avgrense brann, eksplosjon eller anna ulykke. Vi gjer merksam på at vi i denne rapporten omtalar den som 'driftar campingplassen' som 'campingplasseigar' for å gjere det enkelt, då driftar og eigar i dei fleste tilfelle er same person(ar).

Overfor leigetakar må einkvar campingplasseigar presisere kva som er akseptabelt eller ikkje, og det påkvilar kvar eigar eit stort ansvar å sørge for at lover, forskrifter og kommunale føringar blir overhalde. Brannvesenet har registrert ei utvikling over fleire år der ansvaret har blitt pulverisert ved at campingplasseigarar har latt enkelte leigetakarar få stor handlefridom m.o.t. bygging. I mange høve har det ført til at branntryggleiken er blitt skadelidande.

Konsekvensane av dette kan som tidlegare nemnd bli alvorlege og i verste fall katastrofale. Tida er derfor inne for campingplasseigarane å rydde opp i brannsikringstilhøva.

1.5.2 Ansvar hos campingplasseigar: Generelle førebyggjande tiltak

Etter krav i forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerheitsarbeid (se §5 internkontrollforskriften), skal campingplasseigar få utarbeida ei risikovurdering. Som følge av dette skal det utarbeidast ein plan for førebyggjande tiltak mot brann og andre ulykker for å unngå tap av menneskeliv, personskadar og avgrensing av tap av materielle verdiar. I denne samanheng skal det vere:

- Utarbeida heilskapleg plan.
- Vegar som sikrar tilkomst for brannvesen og anna redningspersonell.
- Tilstrekkeleg belysning av campingplassen.
- Utarbeida plan for fjerning av campingvogner ved brann.
- Utarbeida plan for plassering av brannslökkingsutstyr, der ettersyn, vedlikehald og kontroll av dette utstyret må dokumenterast.

- Handbrannsløkkarar og/eller brannslangar må plasserast med min. 50 m avstand til kvar campingeining. (Ved vintercamping må det vere handbrannsløkkar.)
- Utarbeida plan for avfallshandtering.
- Eigen tryggleiksinstruks for campingplassen på fleire språk m.a. norsk, engelsk, tysk og fransk. Instruksen må gi reglar for bruk av brannfarleg vare, oppbevaring av avfall, bruk av open eld, varsling til brannvesenet m.m. Denne instruksen plasserast rundt om på campingplassen og må vere godt synleg.

1.5.3 Forskrift om brannførebyggjande tiltak (FOBTOT)

Forskrifta skal verne liv, helse, miljø og materielle verdiar gjennom krav til førebyggjande tiltak mot brann og eksplosjon. Iht. forskrifta (FOBTOT) er følgjande krav til brannsikring for campingplassar:

"for campingplasser (-) kan bestemmelsene knyttet til seksjonering og branncelleinndeling normalt ikke tillempes direkte etter TEK. Det bør likevel "seksjoneres" i form av avstand mellom enheter eller grupper av enheter (-)"

Vidare står det:

- *Det bør minst vere 3 m frå enkelt del av campingeining til næraste enkelt del av naboeining.*
- *Bil utan overnattingsmoglegheit kan dog plasserast i mellomrommet.*
- *Det bør vere eit opent felt med minst 6 m breidde for kvart 1000 m² grunnareal.*
- *Eigar/innehavar av campingplass bør på førehand ha avklart med kommunens bygningsmyndigheit korleis campingeininger med tilbygg av ulike brennbare "varige" konstruksjonar kan utformast.*
- *I campingkøyretøy som nyttast til overnatting bør det installerast røykvarslar og handslukkar.*

Det står under generelle krav i FOBTOT at eigar av eitkvart brannobjekt (vår kommentar: dvs. leigetakar) skal sørge for at det er utplassert hensiktsmessig type og tilstrekkeleg antal manuelt sløkkeutstyr, (som t.d. brannslange, mobile brannsløkkar, handsløkkar, brannteppe,

-
-
- Nordplan ■ side 9 - Rettleiingsdel - Revisjon av føresegner i arealdelen av kommuneplanen for Norddal kommune gressbrannsløkkar). Det er krav om handslokkar eller brannslange som rekk inn i alle rom. Det er for øvrig iht. forskrift om bruk av køyretøy krav om pulverapparat i registrerte campingbiler og campingvogner.

Sjå liste over tiltak i pkt. 2.6 seinare i rapporten.

1.5.4 Norsk Caravan Club

Norsk Caravan Club har innført ein praksis på minimum **4 m mellom mobile campingeiningar** på sine campingplassar, ikkje 3 m i tråd med dagens regelverk. Det er og mange campingplassar i Noreg som allereie praktiserar 4 m-regelen, men ein ser at auken til 4 m er meir utbreidd på campingplassar rundt om i Europa. Det er berre eit tidsspørsmål før det blir innført som eit forskriftskrav her i Noreg, som følgje av nye EU-krav.

1.5.5 Temarettleiar Brannsikkerhet på campingplasser

Det er i 2010-2011 utlagt temarettleiar på høyring fleire gonger. No i april 2011 er endeleg utgåve gitt ut: "TV 003 temaveiledning frå Norsk Brannvernforening – Brannsikkerhet på campingplasser, arbeidsleire og teltleire." Rettleiinga er mynta på campingplassseigarar og -brukarar og prosjekterande av campingplassar og leire. Den foreslår ei rekke førebyggjande tiltak. Vi har først teke utgangspunkt i ei mellombels utgåve vi har motteke frå Brannvernforeninga. Den endelege utgåva av temarettleinga har resultert i ny revisjon av campingføresegner (revisjon B pr. 10.06.2011), samt revisjon av denne rettleiinga, og dei individuelle campingrapportane.

I temarettleinga legg Brannvernforeninga stor vekt på at 3 m-regelen (frå 1970) er utdatert, då det har skjedd ei stor utvikling av campingplassar og storleik på einingar med tilhøyrande endra branntekniske eigenskapar sidan 1970-talet. Varmestrålinga ved brann har auka vesentleg, med fare for brannsmitte frå ei eining til ei anna. Som følgje av det meiner Brannvernforeninga at 3 m er for kort avstand, og tilrår minst 4 m mellom einingane. Dette vil kome som krav i nær framtid.

I all hovudsak er det samsvar mellom temarettleiinga frå Brannvernforeninga og denne rettleiinga, den nylig utgitte utgåva er meir presis og utfyllande enn tidlegare versjonar.

Vi vil gjere merksam på at Brannvernforeninga vurderar at det i ei campingeining med mobil campingvogn og tradisjonelt fortelt av duk, er tilstrekkeleg med ein innbyrdes avstand mellom levegg – nabolevegg (i brennbar materiale) på 4 m, når desse ikkje er høgare enn 1,5 m over platting, og platting ikkje er høgare enn 0,5 m over terreng. Ålesund Brannvesen sluttar seg til denne vurderinga. Dette er mindre “strengt” enn det vi først tok utgangspunkt i i føregåande versjonar av vår rettleiing, og er årsaka til at vi no har utarbeidd ny revisjon. Dette blir omtalt i pkt. 2.4.5.

Det blir presisert at spikartelt (av ulike materialer) er å sjå på som faste konstruksjonar, med avstandskrav 8 m eller behov for tiltak i høve til brann.

Elles påpeikar Brannvernforeninga at det er uheldig at campingkvartalstorleik og innbyrdes avstand er ulik i høve til rettleiinga til TEK. Dette blir omtalt nærare i pkt. 2.3.

Fotoa her er henta frå temarettleiinga, og er tekne av Norsk brannvernforening (v/Thor Kr. Adolfsen) under eit brannforsøk. Det var tilnærma vindstille då forsøket blei gjennomført. Dei visar kor raskt brannen spreiar seg, og kor viktig det er med avstand til einingane.

Nabovogner er utbrende. Raud sirkel viser kor brannen starta. Tid: 25 min.

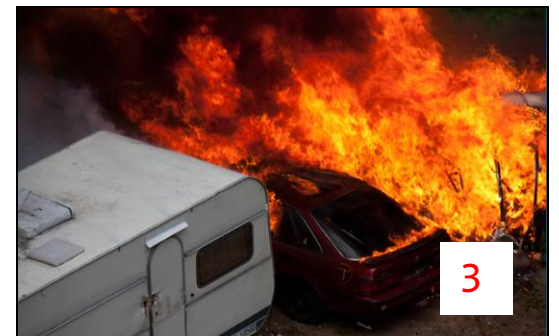
Avstand på 3 m mellom vognene. Nabovogna blir antent pga strålevarmen frå den overtente vognna. Tid: 20 min.

Påtent campingvogn, raud sirkel viser kor brannen starta. Tid: 0 min.

Bilens lakk blir påtent. Tid: 4 min og 43 sek.

Nabovogn antent. Tid: 6 min og 22 sek.

1.6 Definisjonar

1.6.1 Generelle definisjonar

Det er viktig å klargjere omgrepa som vert nytta i rapporten her, og at det vert samsvar mellom alle campingplassene i Norddal kommune. Definisjonane på enkelte område er ikkje standardiserte, men vi har her nytta definisjonar frå m.a. Brannvernforeninga, Statens byggtkniske etat og SINTEF/Byggforsk.

Nokre omgrep (særleg frå Brannvernforeninga si temaveiledar) vi vil bruke mykje i denne rapporten:

- **Campingeining** er ein samstilling av campingvogn (evt. bobil), fortelt/spikartelt/tilbygg, platting og levegg.
- **Campingkvartal** er ei samling campingeiningar på inntil 1000 m² oppstillingsområde (også kalla oppstillingsområde).
- **Spikartelt** er ein fast hytteliknande konstruksjon i tilknytning til campingeininga, laga av anna materiale enn seilduk. Kan vere utført i tre eller ulike type sandwichmaterialar og liknande. Dvs. at isoplast-telt er å sjå som eit spikartelt.
- **Leigetakar** av campingtomt er den som bur i ei campingeining på campingplassen, dvs. som er campinggjest.
- **Campingplasseigar** har vi her kalla den som driftar campingplassen (også omtalt som "campingplassbrukar" i Brannvernforeninga si rettleiing), då det ofte er same person som både driftar og eigar campingplassen. Som nemnd tidlegare er det i realiteten forskjell på driftar og eigar.

1.6.2 Definisjon av spikartelt frå BE (Statens bygningstekniske etat)

I flg. BE er kvart spikartelt å sjå som eigen branncelle, og må derfor utførast som eigen branncelle. Spikartelt med innbyrdes avstand mindre enn 8 m, må vere skild med branncelleavgrensande bygningsdel, eller anna avbøtande tiltak.

1.6.3 Kva er "rimeleg tid" for demontering av mobil konstruksjon?

Eit stadig tilbakevendande omgrep er at ein konstruksjon er mobil (i brannsamheng) om den innan rimeleg tid kan flyttast eller demonterast.

I følgje Brannvesenet og Brannvernforeninga har ein berre nokre få minuttar på seg til å flytte dei mobile delane av ei campingeining i ein naudsituasjon ved brann, jfr. m.a. bilda frå brannforsøk i pkt. 1.6.

Derfor er det vesentleg at eininga/elementet kan flyttast frå brannområdet eller demonterast og leggst flatt i løpet av kun 5-10 min.

1.7 Definisjon av mobile einingar på campingplass

Det er og vesentleg for forståing av brannkrav og plan- og bygningslova at ein har klare definisjonar på mobile og faste konstruksjonar. Det er mange som ikkje forstår, eller vel å tøyse grensene for dette.

1.7.1 Mobil eining iht. SINTEF-Byggforsk

Definisjon av mobil eining iht. anvisning "386.005 Campingplasser" i Byggforskserien fra SINTEF-Byggforsk:

Mobile konstruksjonar er konstruksjonar som raskt kan fjernast, til dømes i samband med ein brann. Døme er telt, campingvogn med eigne hjul, treterrassar som raskt kan fjernast eller fortelt (spikartelt²) som ikkje har fast forbinding til campingvogna.

² Nordplans anmerkning til begrepet "spikartelt" her: Ved direkte kontakt med SINTEF/Byggforsk får vi vite at begrepet "spikartelt" må sjåast i samheng med definisjonen på faste konstruksjonar (sjå pkt. 1.8.1) som omtaler trefortelt av permanent karakter. Dette underbygger at begrepet "spikartelt" slik det normalt blir brukt ikkje høyrer heime under definisjonen av mobile konstruksjonar. Med andre ord at spikartelt skal takast ut av definisjonen på mobile konstruksjonar for å unngå misforståing.

1.7.2 Andre definisjonar på mobil konstruksjon:

Iht. Norsk Caravan Club er eit spikartelt ein mobil konstruksjon om det er laga av maks. 4 element som er demonterbare innan éin time³.

1.7.3 Konklusjon mobile einingar i høve til brann

Den raude tråden for mobile einingar må vere at dei faktisk **ER lett og raskt flyttbare ved brann**. I ein naudsituasjon der brann oppstår på ein campingplass, kan vi ikkje sjå at det er vesentleg om campingvogna er registrert eller avskilta, så lenge den har påmonterte hjul og raskt kan fjernast frå brannfarleg område. Dette gir følgjande definisjon:

DEFINISJON MOBILE EININGAR I HØVE TIL BRANN:

- Campingvogn el. mobile homes (villavogner) som har påmonterte hjul, ikkje er innebygd og raskt kan fjernast
- Telt og fortelt av "vanleg" telt-materiale (duk)
- Rekkverk og levegg som består av få element og ikkje er fastmontert i vogn eller spikartelt/fortelt, dvs. raskt kan leggest horisontalt.
- Brennbar levegg lågare enn 1,5 m over platting (berre ved mobil campingvogn + "vanleg" fortelt), og platting inntil 0,5 m over terreng.

Mobil eller fast konstruksjon? Foto frå Valldal camping.

Døme på mobile konstruksjonar: campingvogn + tradisjonelt fortelt øverst, mobil campingvogn nederst. Lett og raskt flyttbart. Foto frå Jemtegård og Valldal.

³ Iht. brannvesenet har ein ikkje meir enn 5-10 minuttar å flytte ein mobil installasjon på når det bryt ut brann.

1.8 Definisjon av faste konstruksjonar på campingplass

1.8.1 Fast eining iht. SINTEF-Byggforsk

Definisjon av fast eining iht. anvisning "386.005 Campingplasser" i Byggforskserien fra SINTEF-Byggforsk:

Faste konstruksjonar er konstruksjonar som ikkje raskt kan fjernast, til dømes campingvogner som er avskilta, har fast forbindelse til bakken eller er fundamentert, campinghytter, kolonihagehytter, terrassar og trefortelt som har permanent karakter og toalett- og serviceanlegg.

1.8.2 Konklusjon på faste einingar i høve til brann

Den raude tråden for definisjon av faste einingar i høve til brann, må vere at dei **ikkje kan flyttast raskt nok** (dvs. innan 5-10 minuttar), eller at dei har permanent karakter.

I følgje Ålesund brannvesen genererer eit isoplast fortelt mykje meir varme og brannsmitte enn eit tradisjonelt fortelt i duk, sjølv om dei er såkalla "self-extinguishing" (sjølv-slokkande) når brannkjelda fjernast.

I motsetning til vanleg fortelt, er det lite truleg at ein kan demontere eit plast-fortelt i løpet av dei kritiske 5-10 minuttane som Brannvesenet legg vekt på. Dermed må eit isoplast-telt vere å sjå på som ein fast konstruksjon med omsyn til brann, sjølv om det er ein transportabel konstruksjon elles.

Ved branntilløp er "mobile homes" å sjå som faste konstruksjonar. Har dei hjul påmontert og kan flyttast raskt frå brannstaden, er dei mobile i høve til brann.

Sjølv om isoplast-telt er demonterbart, kan det ikkje demonterast raskt nok ved branntilløp, og må derfor definerast som ein fast konstruksjon i høve til brann. Foto frå Valldal camping.

DEFINISJON FASTE EININGAR I HØVE TIL BRANN:

- Plassbygde eller elementbygde konstruksjonar/fortelt (isoplast-telt + spikartelt av tre). Bod og overbygde areal.
- Platting 0,5 m over terreng med rekkverk >1m eller levegg
- Rekkverk over 1 m og levegg montert fast i vogn og/eller spikartelt/fortelt.
- Brennbar levegg høgare enn 1,5 m over platting (berre ved mobil campingvogn + "vanleg" fortelt), og platting inntil 0,5 m over terreng.
- Over- og innebygging av campingvogn eller fortelt (sjølv om campingvogn/fortelt er mobile).

Innebygging (inkl. overbygging) av campingvogner gir faste konstruksjonar.
Bilda over viser døme frå Jemtegård Feriesenter.

1.9 Generelle klassifiseringskrav iht. RBL (Reiselivsbedriftenes landsforening)

RBL har generelle minimumskrav som gjeld alle kategoriar av campingplassar, mellom anna:

- Lokale og sentrale myndigheites godkjenning av campingplassen og bygningane
- Ordensreglar på fleire språk
- Brannberedskap som til ei kvar tid tilfredsstillende myndigheitskrava
- Førstehjelpsutstyr
- Informasjonstavle ved resepsjon/innang og intern skilting, inkl. skilting av alle servicetilbod samt brann- og førstehjelpsutstyr
- Internt vegsystem med gode siktilhøve og bæredyktig også i nedbørsperiodar
- Tilgang til telefon
- Godkjend tappestad for drikkevatt
- Toalett, dusjar og vaskeplassar som tilsvarar plassen sin kapasitet
- Tømmestad for ureint vatn med godkjend avlaup
- Tilstrekkeleg antal lukka avfallsbeholdarar
- Tømmestad for grillkol
- Rutiner for internkontroll

2 Brannsikringstiltak – generelt

2.1 Målsetting

Det er ei utfordring å tilpasse eksisterande situasjon på campingplassane til dagens regelverk med omsyn til brannsikring. I det følgjande er det drøfta generelle problemstillingar og tiltak.

Målsettinga med dette arbeidet er :

- Å kome fram til konkrete tiltak som kan gi tilfredsstillande brannsikring av etablert situasjon.
- Å gi ein enkel oversikt over dei tiltak som må til for brannsikring av nye campingtomtar ved utviding/nyetablering innan campingplassen.

2.2 Framtidige avstandskrav for mobile einingar

Vi tek utgangspunkt i gjeldande regelverk, med eit minimumskrav på 3 m for mobile einingar. Men vi vil understreke at det vil vere ein fordel om campingplassa allereie no tar høgde for 4 m mellom mobile einingar – så står dei betre rusta overfor den forventa regelendringa og i høve til dei tiltaka som då må gjennomførast.

2.3 Avstandskrav branngater

Branngater (sikringssoner) skal i tråd med Brannvernforeninga ikkje vere mindre enn 6 m frå "ytterste" del av campingeininga til ytterste del av nabo-kvartal. **Branngata skal vere fri for objekter/konstruksjonar/bygg/køyretøy m.m.** Unntaket er om plattingen er direkte på terreng (dvs. heilt flatt på terreng utan nokon form for oppbygging eller rekkverk/leveggar). Branngata skal sørge for tilstrekkeleg avstand mellom campingkvartal i fall brann, og skal gje plass for utrykningskøyretøy, slokkeutstyr og personell.

Som vist i pkt. 1.6.5 vedkomande rettleiinga til TEK 2010 §11-6, 3. ledd, så er det ei preakseptert løysing med campingkvartal på 1200 m² og med branngater/sikringssone på 8 m mellom desse. Brannvernforeninga har påpeika denne usemja overfor BE, og det skal vere ein prosess på gong i høve til å samordne krav til storleik campingkvartal og breidde på branngate. Vi vil for etablerte campingplassar tilrå det same som Brannvernforeninga/FOBTOT

(campingkvartal på 1000 m² og 6 m sikringssone). For nye campingplassar og utviding av eksisterande skal ein leggje til grunn rettleiinga til TEK 2010.

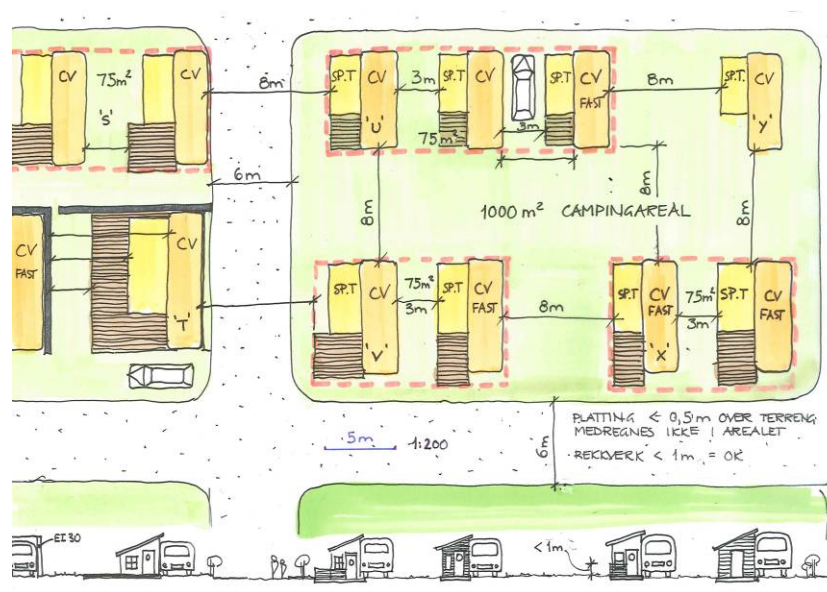
2.4 Prinsippskisser for brannsikring

2.4.1 Prinsippskisser for faste grupper bygd areal under 75 m²

Faste grupper med bygd areal under 75 m², kan ha 3 m mellom einingane. Men avstand mellom kvar gruppe må vere over 8 m, sjå skisse under.

Ei gruppe på 75 m² bruksareal som vist på skissa må omfatte relativt små campingvogner og spikartelt om det skal vere rom for fleire einingar innanfor gruppa (platting reknast ikkje med i bruksarealet). Kvar eining (vogn og spikartelt, ekskl. platting) må i gjennomsnitt ikkje vere meir enn

- 18 m² - skal ein ha plass til 4 einingar innafor gruppa
- 25 m² - skal ein ha plass til 3 einingar
- 37,5 m² for 2 einingar

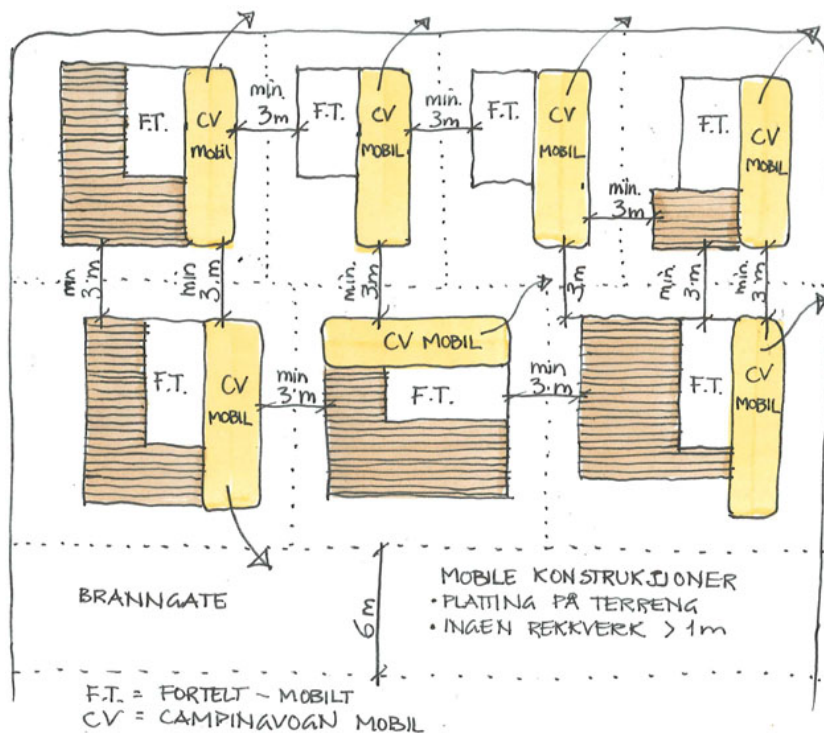

Raud stipla strek syner eit grunnareal på maks. 75 m² i ei gruppe med små campingvogner/spikartelt og små plattingar (som ikkje skal reknast med). Avstand mellom kvar gruppe må vere min. 8 m. For kvart oppstillingsareal på inntil 1000 m², må det vere branngater på min. 6 m på kvar side. Som snittet viser, er dette flatt terreng.

2.4.2 Prinsippkisser mobile konstruksjonar

Mobile konstruksjonar, dvs. campingvogn som raskt kan flyttast og fortelt som raskt kan takast ned, **skal ha min. 3 m mellom einingane**, men helst min. 4 m. Bil kan plasserast mellom campingeinigane.

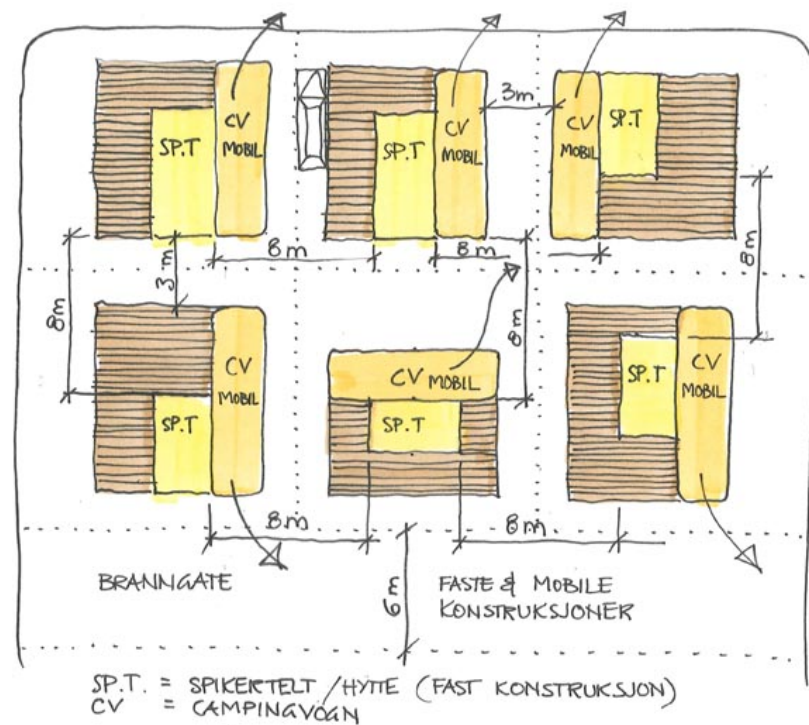
Om mobile einingar byggast utan platting, kan einingar plasserast tettare, sjå illustrasjonen under. Då kan ein i realiteten få inn fleire einingar innafor eit 1000 m² oppstillingsareal og campingtomtar kan vere mindre. Men av omsyn til komfortabel avstand mellom naboar - ikkje berre brannsikringsmessig - vil vi tilrå større avstand mellom campingeinigar enn vist på dei tre tomtene på øvste rekke.

Ikkje i målestokk. Mobile konstruksjonar med min. 3 m (bør helst ha min. 4 m) mellom einingane.

2.4.3 Prinsippkisser for faste og mobile konstruksjonar

For spikartelt/hytter som står fast, men som har mobile campingvogner mellom seg, **må det minimum vere 8 m mellom spikartelta**. Eitt vilkår er at campingvognene faktisk lett kan flyttast raskt. Bil kan plasserast mellom campingeinigane, så lenge det ikkje er overnatting i bilen. Så lenge totalhøgda på platting+rekkverk er under 1,5 m over terreng, kan dette stå min. 3 m frå naboening (helst meir). MEN: kvar for seg skal ikkje platting overstige 0,5 m på tilnærma flatt terreng, og rekkverk skal ikkje overstige 1 m, jfr. kommuneplanens føresegner. Brennbar levegg lågare enn 1,5 m i mobile einingar kan akseptarast 4 m frå næraste nabo-levegg, om plattinga ikkje er høgare enn 0,5 m over terreng. Om levegg er høgare enn 1,5 m, er leveggane å sjå på som faste konstruksjonar med 8 m avstandskrav.

Ikkje i målestokk. Faste og mobile konstruksjonar med 3 m mellom mobile konstruksjonar og 8 m faste konstruksjonar.

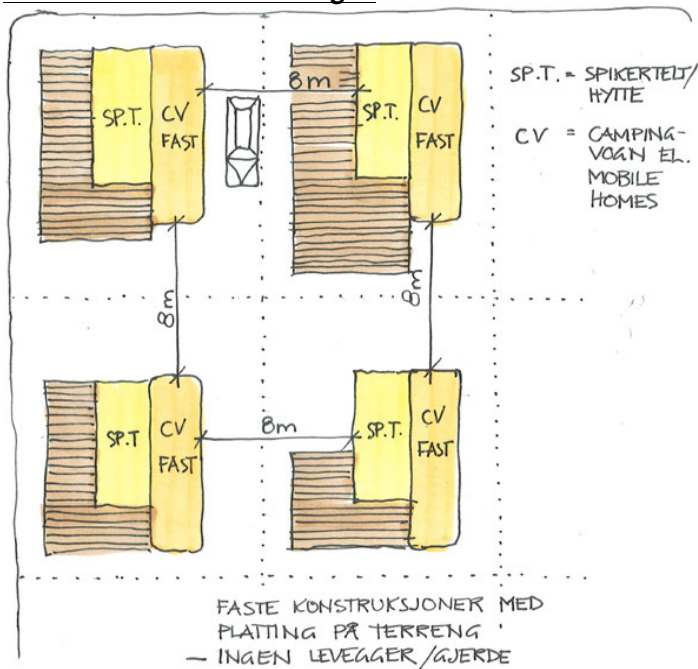
2.4.4 Prinsippkisser for faste konstruksjonar

For faste konstruksjonar (spikartelt, campingvogn/mobile homes som ikkje raskt kan flyttast) skal det vere

- **min 8 m mellom einingane**
eller
- **brannskiljande konstruksjon EI-30** der avstanden er mindre enn 8 m
m
eller
- **evt. andre avbøtande tiltak** som er tilfredsstillande (sprinkling)

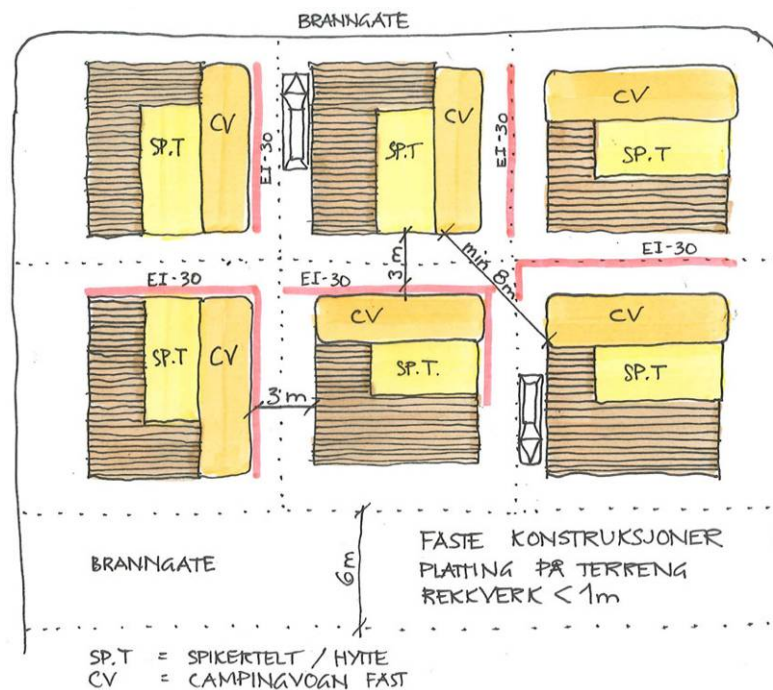
For platting på terreng utan rekkverk (eller platting under 0,5 m og rekkverk under 1 m høgde) eller utan levegg, kan avstanden mellom platting og naboeining vere mindre enn 8 m, men ikkje mindre enn 3 m.

Min. 8 m mellom faste einingar:

Ikkje i målestokk. Faste konstruksjonar skal ha 8 m mellom einingane. Her er platting på terreng utan levegg. Rekkverk er maks. 1 m høge.

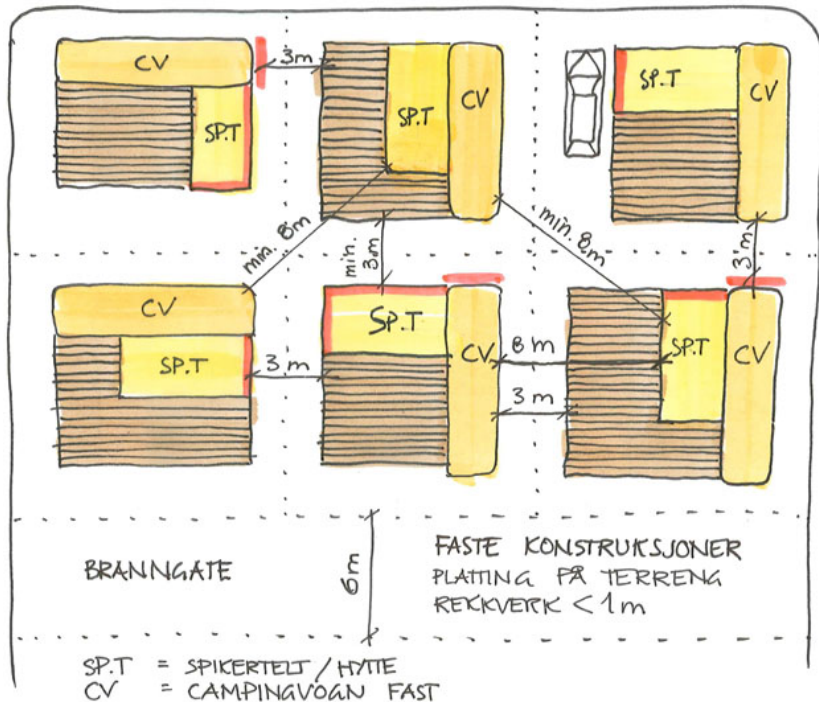
Brannskiljande konstruksjon EI-30 mellom faste einingar

Ikkje i målestokk. Faste konstruksjonar med mindre avstand enn 8 m mellom einingane krev brannskiljande konstruksjon EI-30, her teikna med raudt.

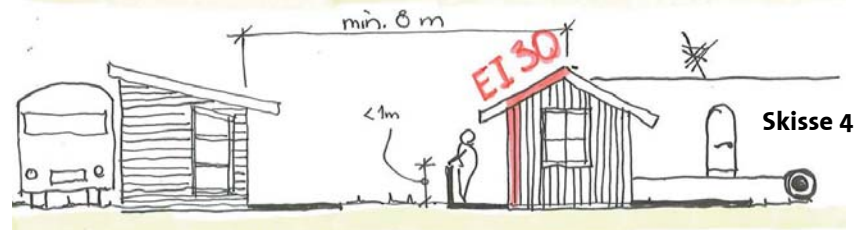
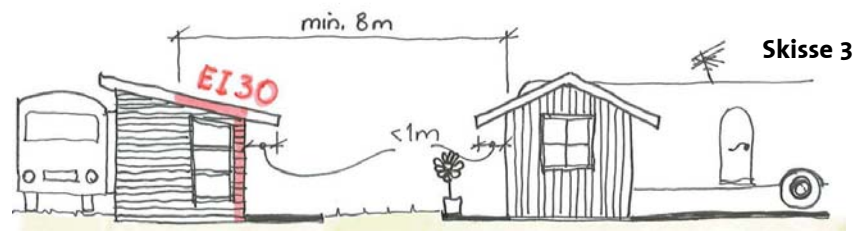
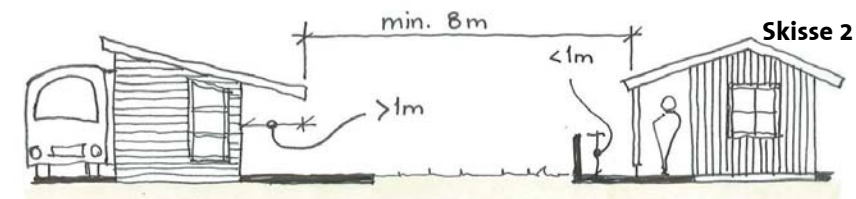
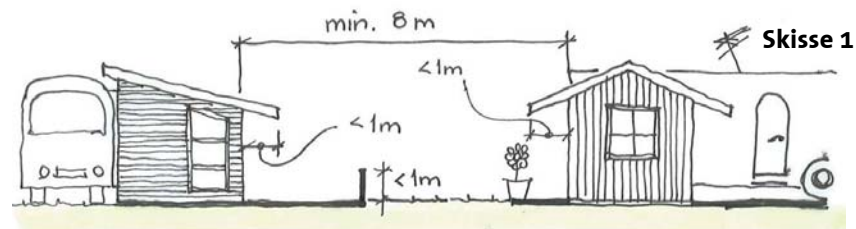
Denne skissa viser korleis brannskiljande konstruksjonar kan plasserast som frittstående konstruksjonar, til dømes midt mellom campingtomtene. Dette kan virke uroleg i campingbildet, men kan vere ei løysing der ein ønskjer å behalde vindu/lufting i ein etablert situasjon. Frittstående brannskilje-konstruksjonar mellom campingtomtene kan og opne for mindre avstand enn 3 m mellom naboeiningar. 3 m-avstanden er i følge campingplassseigarane på t.d. Jemtegard ønskeleg å oppretthalde av omsyn til vedlikehald (grasklipping) og orden mellom campingeiniane.

Neste skisse viser dei brannskiljande konstruksjonane i stor grad integrert i spikarteltet/tilbygget, og i avgrensa grad som frittstående element, t.d. ved gavlveggane på campingvogner. I motsetning til skissa over, viser skissa under at konstruksjonane ikkje treng å vere så dominerande eller "forstyrrende" i campingbildet.

Ikkje i målestokk. Faste konstruksjonar med mindre avstand enn 8 m mellom einingane krev brannskiljande konstruksjon EI-30, her teikna stadvis integrert i spikartelt/tilbygg, tak må og ha brannskiljande konstruksjon om det ligg nærare enn 8 m. EI-30 er markert med raudt.

Mellom to einingar som står for tett er det berre naudsynt med brannskiljande konstruksjon på den eine eininga. Campingplasser må vurdere den eininga som er mest hensiktsmessig å ha brannskilje på. I dei høve kor vindu/dør er i aktuelt område, medan naboeining har lukka vegg, er det mest nærliggande at campingplasser krev brannskiljekonstruksjon på den eininga med lukka fasade, men dette må vurderast spesielt i kvart tilfelle.

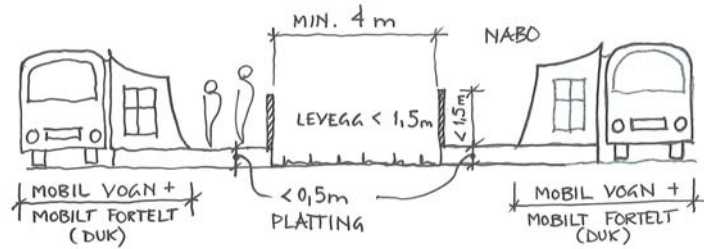

Skisse 1: Så lenge takutstikk og rekkverk er under 1 m, gjelder plan- og bygningslova sitt krav om 8 m mellom einingane, i dette høvet frå yttervegg til nabo-yttervegg (hovudkonstruksjon).

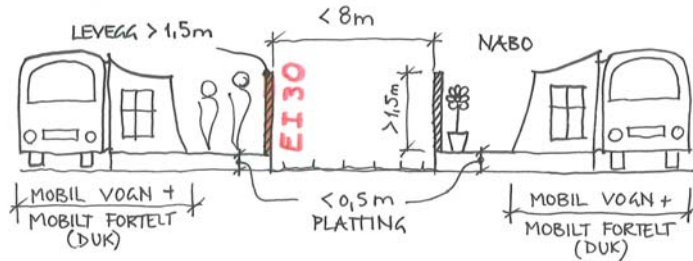
Skisse 2: Om takutstikk er over 1 m ut frå fasadeliv eller takutstikket er understøtta av søyler, gjelder 8 m krav frå takutstikkets ytterkant til naboens søyle(-rekke), så lenge rekkverk er under 1 m.

Skisse 3 og 4: Om konstruksjonane ligg tettare enn 8 m, må den del av konstruksjonen som er nærare enn 8 m vere del av brannskiljekonstruksjon EI30. Dette gjeld både yttervegg og yttertak.

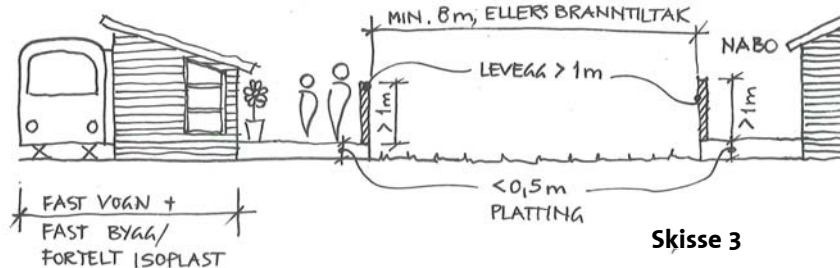
2.4.5 Prinsippkisser for brennbar levegg

Skisse 1

Skisse 2

Skisse 3

I høve til Brannvernforeninga si nyleg utgitte temarettleiingar for campingplassar, har vi revidert denne rapporten, revisjon B. For at det skal vere samsvar mellom vår rapport og temarettleiaren til Brannvernforeninga, tilrår vi nå følgjande:

Skisse 1:

Skissa viser brennbar levegg lågare enn 1,5 m i ein elles mobil campingveining (flyttbar campingvogn og “vanleg” fortelt av duk). Det blir i dette høvet tilrådd min. 4 m avstand til nabo sin levegg. Dette er ei moderering i høve til tidlegare versjon av vår rettleiingsrapport, der vi før ville ha krevd 8 m avstand for levegg over 1 m.

Skisse 2:

Skissa viser brennbar levegg høgare enn 1,5 m høgde i ein elles mobil campingveining (flyttbar campingvogn og “vanleg” fortelt av duk). Det blir i dette høvet tilrådd min. 8 m avstand til nabo sin levegg. Alternativt må ein inn med branntiltak om avstanden er mindre enn 8 m.

Skisse 3:

Skissa viser brennbar levegg høgare enn 1 m i ein campingveining som er fast (fast campingvogn og/eller tilbygg/isoplastfortelt). Det blir her tilrådd min. 8 m avstand til nabo sin levegg pga dei faste konstruksjonar. Alternativt må ein inn med branntiltak om avstanden er mindre enn 8 m. Legg merke til at med faste konstruksjonar får ein ikkje den “gevinsten” at leveggen kan vere opptil 1,5 m før ein må til med branntiltak.

2.5 Døme på brannskilje-konstruksjon EI-30

EI-30 konstruksjon betyr at konstruksjonen skal motstå ein brann i 30 minuttar før kollaps.

For konstruksjonar i tre, kan ein rekne med 5 cm innbrenning pr. time. Det vil seie at for EI-30 må ein velgje konstruksjonar som kan tole 25 mm innbrenning i treverket på begge sider i 30 minuttar før kollaps av konstruksjonen.

Her er døme på moglege løysingar:

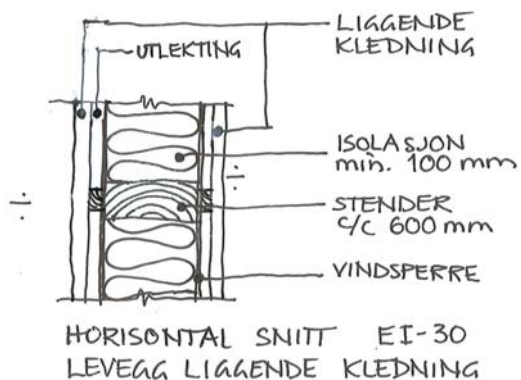
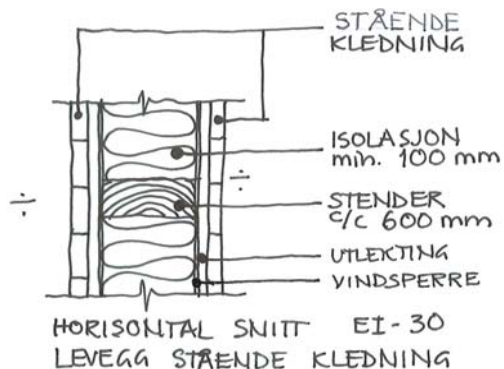
- Brannskilje i ytterveggvegg i tre, evt. med brannglas, kan plasserast inntil campingeininga, vere ein del av spikarteltet/hytta, ein del av levegg eller plasserast frittstående mellom einingane.
- Høgda på brannskiljeveggen må vere minst like høgt som høgste* punkt på campingeininga. (Av estetiske omsyn er det ikkje ønskeleg med skiljevegger som er høgare enn naudsynt.) I tilfelle med spikartelt: *Høgda må vurderast av fagkyndig i kvart tilfelle om frittstående brannskiljevegg må gå opp til t.d. gesims- eller mønehøgda på spikartelt.
- Laftekonstruksjon som brannskilje må minimum ha 100 mm tjukkelse.
- Laftekonstruksjon på standard prefabrikkert hytte/bod (med laftetjukkelse mellom t.d. 21-44 mm) må etterisoleras for å tilfredsstille krav til EI 30. Det bør normalt vere tilstrekkeleg med min. 48 mm ubrennbar isolasjon, anten utvendig eller innvendig.
Utvendig isolering: normalt 2"x 2" (48 x 48 mm) fylles med 48 mm isolasjon, kles med gips plate 9-12 mm, deretter utlekting for luftesjikt og ny ytterkledning ytterst (NB: luftesjikt er viktig, elles får ein råteskader).
Innvendig isolering: normalt 2"x 2" (48 x 48 mm eller 2" x 3") + 48 mm isolasjon og deretter dampsperre + 1 gipsplate 9-12 mm som innvendig overflate.

- Murvegg i same høgde som høgste punkt på campingeininga, i tilfelle med spikartelt, sjå kontrollpunkt over for høgde.
- Brannskiljande konstruksjon i tak (del av spikartelt/hytte, overbygging av campingvogn og uteplass).
- Tresøyle som er del av brannskilje-konstruksjon (t.d. støttar overbygg over mobil campingvogn) kan bestå av limtresøyle eller i dei fleste tilfelle 2 stk 2"x4" (2 stk 50 x 100 med mm) som er samanspikra, sjå gul tekstboks over for krav til innbrenning.

I det følgjande i dette kapitlet er drøfta og/eller vist enkle skisser av godkjende branncelleavgrensande løysingar, teikna/bearbeida m.a. frå utdrag frå SINTEF-Byggforsk sine anvisningar **520.308 og 525.101** frå Byggforskserien. Sjå og 520.322 for fleire døme.

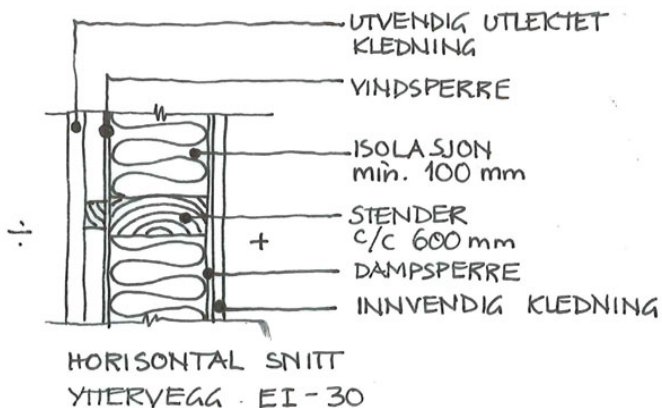
2.5.1 Frittstående brannskiljevegg REI-30 ("levegg"):

- Frittstående brannskiljevegg bør i utgangspunktet byggast opp som ein **ytturvegg** (jfr. pkt. 2.4.2) med 100 mm isolasjon (mineralull), men med utvendig kledning på både sider av isolasjonen. Det er viktig at isolasjonen haldast tørr ved å bruke ein tett og rivesterk vindsperre el.l., evt. med sløyfer. Krav vil vere at leveggen er fundamentert stabil i 30 min. ved brann, anten med fundament av betong eller evt. med stålpelar slegne i bakken som "stikk" opp i veggen.
- Ein kan og ha ein **massiv trevegg** av ein viss dimensjon (forankring som nemnd over), men truleg er dette lite aktuelt pga kostnaden knytt til materiala.

Over: Horizontal snitt av frittstående brannskiljevegg REI-30, både liggande og ståande kledning. Isolasjonen skal haldast tørr ved å bruke ein tett og rivesterk vindsperre på både sider av veggen. Veggen er symmetrisk oppbygd.

2.5.2 Berande og branncelleavgrensande yttervegg REI-30 (B30)

Det må minimum vere 100 mm isolasjon (mineralull) for å klare EI-30 kravet.

For dei EI-30 konstruksjonane som ligg inntil ein campinggeining til dømes, må ein sørge for at det er eit **luftsjikt mellom eining og konstruksjon (min. 30 cm)** for ikkje å hindre dei termiske strømmingar ved brann, og slik unngå for høg temperatur mellom campingvogn og konstruksjon. Dessutan må det vere plass til å rømme ut gjennom vindaug i campingvogn/spikartelt, slik at den brannskiljande konstruksjonen ikkje må vere til hinder for rømning.

Det beste er å sørge for at den brannskiljande konstruksjonen blir ein naturleg del av eininga (t.d. i yttervegg på spikartelt/tilbygg/levegg). Dette er viktig å tenke på ved plassering av nye einingar.

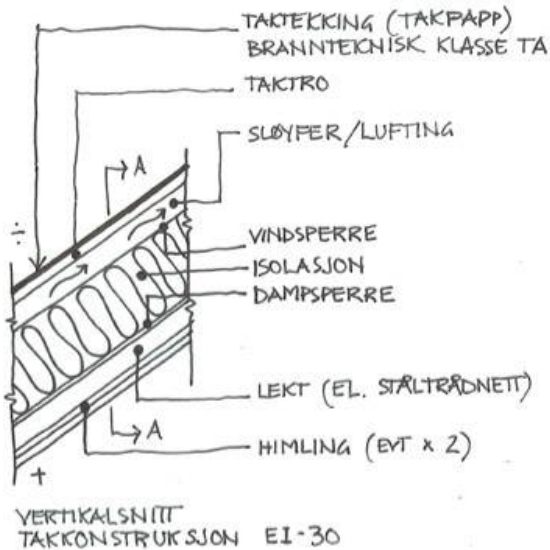
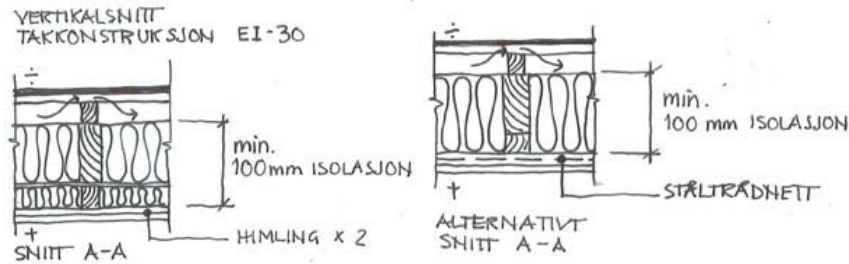
Det kan ikkje vere opningsvindaug i brannskiljekonstruksjonen. Teknisk forskrift opnar for mindre vindaug utan brannmotstand i brannvegg om storleiken er mindre enn $0,2 \text{ m}^2$ - i rom med lite brannenergi og der faren for brannsmitte ved varmestråling er liten. Som tidlegare omtalt, er brannsmitta stor frå campinggeining til naboeining, og vi konkluderar med at det ikkje skal vere vindaug utan brannmotstand i brannskiljekonstruksjonen ved avstand under 8 m.

2.5.3 Branncelleavgrensande yttertak REI-30 (B30):

Skissene av yttertak, viser her prinsipiell oppbygging av skrått tretak med brannmotstand REI-30 (B30). Sperrer som spenner fritt frå takfot til møne er gunstig fordi innvendige tettesjikt då kan leggest samanhengande.

- Taktekkinga må tilfredsstillе brannteknisk klasse TA, til dømes takpapp og shingel.
- Mineralullisolasjonen må vere sikra mot å falle ned om innvendig kledning brenn bort, og må vere minimum 100 mm. Slik sikring kan til dømes vere 23 x 48 mm trelekter med senteravstand c/c 400 m, eller ståltråd/ståltrådnett. Alternativt kan det monterast eit ekstra platelag i himlinga.

- Luftesjikt som kryssar over til anna branncelle må ein tette/bryte med mineralull. Dette er truleg ikkje relevant i denne samanhengen, då det neppe blir kryssing over til anna branncelle.

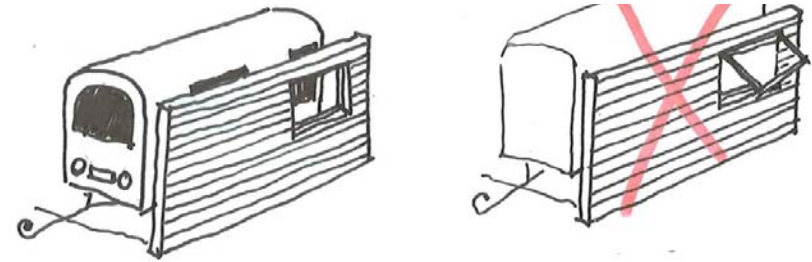
Branncelleavgrensande yttertak EI-30

2.5.4 Brannsikkert glas med brannmotstand EI-30

Skal ein inn med brannsikkert glas med brannmotstand EI-30, må ein rekne med ein **langt høgare kvadratmeter pris** enn anna type glas.

- brannsikkert glas kan settast inn i ein branncelleavgrensande yttervegg, anten i spikartelt/hytte eller i ein frittstående vegg.

- det brannsikre glaset må vere montert i eit fast vindaug, dvs. at vindauget ikkje kan stå i open luftenstilling.

Det skal vere fast vindaug med brannsikkert glas. Ikkje opningsvindaug.

2.6 Branntiltak for utbetring av dagens og framtidig situasjon

Sjå definisjonar av mobile konstruksjonar i pkt. 1.8.3 og faste konstruksjonar i pkt. 1.9.2, i samband med branntilfelle. Desse definisjonane er lagt til grunn i dei følgjande punkta.

Oppsummering - etter brannforskrift, kommuneplanen og plan- og bygningslova er det følgjande krav:

- Det skal vere ei branngate på 6 m for kvart oppstillingsområde med maks. grunnflate 1000 m² (alternativt 1200 m² og 8 m).
- Avstandskrav på minst 3 m (helst 4 m) frå enkeltdel av mobil campingseining til næraste enkeltdel av mobil naboeining. Bil utan overnattingseining kan plasserast i mellomrommet.
- Avstandskrav for plassbygde/faste konstruksjonar er 8 m.
- Branncellebegrensande konstruksjon (EI-30 krav, må tole brann i 30 minuttar før kollaps) må på plass om avstandar er mindre enn definert ovanfor, evt. andre avbøtande tiltak.
- Høgde på branncellebegrensande konstruksjon skal vere minimum lik høgste punkt på eininga.
- Avstandskrav på 8 m mellom faste grupper på inntil 75 m². Inkludert i ei gruppe er areal av campingvogn+fortelt/ spikartelt, men ikkje platting.
- Ved store høgdeskilnader mellom 2 einingar, må ein likevel leggje til grunn ein horisontal avstand på 8 m eller meir.

Horisontalavstand mellom faste konstruksjonar må vere minst 8 m – i dette høvet her er truleg for liten avstand. Foto frå Jemtegård. Sjå prinsippkisse nedanfor.

Der ein ikkje skal inn med brannskiljande konstruksjon eller andre avbøtande tiltak, er det i det følgjande vist **horisontale avstandskrav i bratt terreng:**

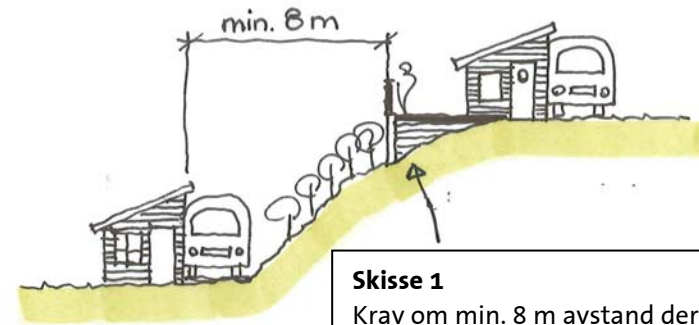
Skisse 1 (øverst) viser at om rekkverket + plattingen totalt er bygd høgare enn 1,5 m over terreng, så må ein ha min. **8 m frå dette til næraste faste konstruksjon** hos nabo.

(I føresegner for kommuneplanens arealdel er krav om inntil 1 m oppbygging av platting i skrått terreng. Pga krav i byggeforskriftene om sikring mot fallulykker frå konstruksjon min. 0,5 m over terreng, inneber dette at høg treplatting i skrått terreng uansett vil måtte oppførast 8 m frå næraste faste konstruksjon i naboeining, elles må ein kompensere ved andre brannsikringstiltak.) Ein kan "omgå" 8 m krav til avstand, om nederste halvmetre av platting er utført i ubrennbare materialer (t.d. steinsatt el.l.), mens øvre brennbare del av platting (inntil 0,5 m) og rekkverk (inntil 1 m) ikkje overstiger 1,5 m totalhøgde.

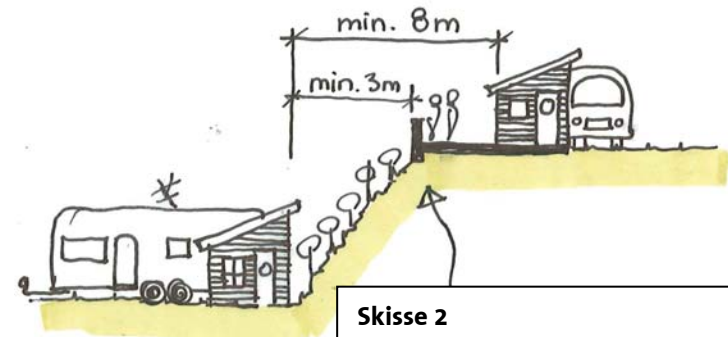
Skisse 2 (i midten) viser at om rekkverket + platting er under 1 m over terreng, så er det **frå næraste faste konstruksjon (tilbygg / spikartelt)** ein må **rekne 8 m til næraste fast konstruksjon** hos nabo. Rekkverk + platting kan då stå nærare enn 8 m, men ikkje mindre enn 3 m.

Skisse 3 (nederst) viser at ein kan oppnå tilstrekkeleg avstand ved **god terrengtilpassing av platting**. Platting kan ligge på fleire nivå, evt. avtrappa etter terrenget, slik at høgda av platting+rekkverk ikkje er over 1 m over terreng. Då er avstandskravet min. **3 m til næraste faste konstruksjon (tilbygg/spikartelt)**. Horisontalavstand mellom nederste og øverste rekkverk bør då min. vere 2 m.

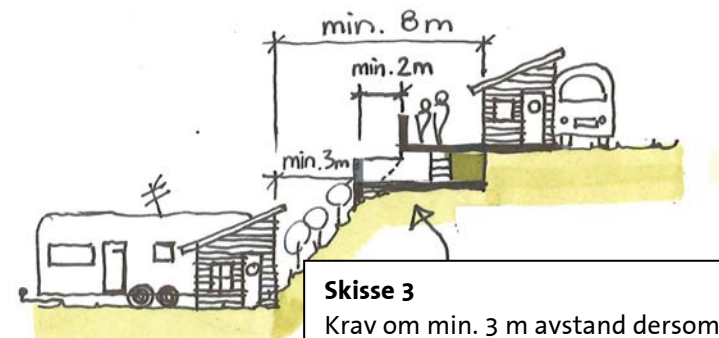
Ein må vurdere plassering i bratt terreng nøye.

Skisse 1
Krav om min. 8 m avstand dersom rekkverk > 1 m og platting > 0,5 m, dvs. på det høgste 1,5 m over terreng.

Skisse 2
Krav om min. 3 m avstand dersom rekkverk < 1 m og platting < 0,5 m, dvs. på det høgste mindre enn 1,5 m over terreng.

Skisse 3
Krav om min. 3 m avstand dersom rekkverk < 1 m og platting < 0,5 m, dvs. på det høgste mindre enn 1,5 m over terreng.

2.6.1 Ansvar hos campingplassseigar: Konkrete førebyggjande tiltak

Campingplassseigar må sørge for å ha ein oversiktleg liste over naudsynte tiltak som leigetakar må forholde seg til i samband med leigekontrakta.

Dette **bør** vere følgjande:

- Pålegge alle nye leigetakarar å ta omsyn til brannsikringa FØR bygging på campingtomta, først og fremst med rette avstandar, deretter andre tiltak.
- Krav til kvar campingeining om røykvarslar og gassvarslar i kvar del av campingeininga (dvs. både i campingvogn og i tilbygg/fortelt.)
- Krav til brannsløkkeutstyr i kvar campingeining: brannslange og/eller handslokkar, helst brannteppe i tillegg.
- Krav til lett tilgjengeleg trekkandordning på dei campingvogner som skal vere mobile.
- Krav om at areal under campingvogna ikkje blir nytta som lagringsplass, då ein må unngå unødig bruk av tid til rydding før ein kan taue bort campingvogna i høve brann.
- Tilrå platting direkte på terreng (sikrast er heilt nede på terreng, men opp til 0,5 m er heller ikkje så lett antenneleg om det brenn hos nabo.)
- Tilrå rekkverk+platting som totalt er under 1 m høgde over terreng (gir lite strålefare ved brann. Rekkverk høgare enn 1 m blir som levegg å rekne, og strålefaren vert høgare.)
- For oppbygd platting og rekkverk som totalt blir meir enn 1 m i høgde er brannsmittetaren større.
- Tilrå tett rekkverk, som er sikrare enn spile-rekkverk m.o.t. brann (spile-rekkverk er lettare å antenne enn ein tett konstruksjon)
- Plassbygde rekkverk bør ikkje vere forankra i spikartelt eller levegg for å unngå brannsmitte.
- Kreve at alt brennbart byggjeavfall må leverast til godkjend mottak.
- Gjennomføre regelmessig brannøving på campingplass.
- Etablere automatisk brannvarsling for campingplassen.

Avbøtande tiltak:

- Utvendig tørrsprinkling* for dei delområda som har behov for brannsikringstiltak (*fast rør/slange på bakken, som fysisk må tilkoplast vatn ved brann, "vassvegg" som kan berge naboeiningar ved ein brann.) Då det ikkje er gjennomført

fullskalatestar ved anerkjend laboratorium som avklarar korleis dette bør utførast, må konkrete løysingar for dette vurderast særskild av fagkyndig/brannprosjekterande for tiltaket/anlegget. Er berre mogleg om vassstilgangen og infrastrukturen er god nok.

- Det har vore drøfta om det er mogleg med automatisk vatning ved brann utløyst av seriekopla brannvarslar, men dette kan vere lite realistisk å få til på ein campingplass.....

2.6.2 Ansvar hos leigetakar: Konkrete førebyggjande tiltak

Kvar leigetakar har og eit viktig ansvar for å unngå brann og ulykker.

Leigetakar må derfor setje seg inn i og rette seg etter krav frå campingplassseigar:

- Sørge for tilstrekkeleg avstand til naboeiningar etter lover og forskrifter.
- Plassering av eininga og utforming av byggjetiltak må vere iht. avtale/leigekontrakt med campingplassinnehavar.
- Utarbeide rett og målsett teikning av byggjetiltak⁴ (plan, snitt og fasadar), som skal innleverast til campingplassseigar for godkjenning.

⁴ Leigetakar må sjølv sørge for eigen søknad om tiltak til kommunen (evt. dispensasjon) om leigetakar ønskjer anna utforming enn det som leggst til grunn her.

Vidare er det mange praktiske – og til dels sjølvsgatte - tiltak ein leigetakar skal ha ansvar for:

- Sørge for montering av røykvarslar og gassvarslar i campingeininga (anbefalt i FOBTOT både i campingvogn og i telt/spikartelt/tilbygg). Ha gjennomført naudsynt obligatorisk kontroll av utstyr.
- Sørge for brannsløkkeutstyr. Må kunne kople til eigen brannslange til vasspunkt, og vasslangen må nå alle delar av eininga.
- Det er forbode med open eld el. glødande kol inne i telt eller i nærleiken av teltduk.
- Grill, kokeutstyr m.m må minst vere 1 m frå teltduk.
- Aske må tømmast på sikker stad (eigna askebeholdar som er plassert innanfor dei ulike delområda på campingplassen).
- Det må ikkje vere lagring av materialar m.m. mellom campingtomtane, det skal vere orden og oversikt i 3 m-beltet.

- Propan- og butantankar må aldri plasserast under terrengnivå og skal alltid stå oppreist. Må ikkje utsettast for unormal oppvarming eller sterk solvarme.
- Berre slangar for LPG/propan kan nyttas, med maks. lengde 1,5 m. Slangen må ha datostempling, og må ikkje nyttast om utgått på dato.
- Ved brann må ein stengje for gassen og bringe tanken til trygg stad om mogleg.
- Gassapparat må haldast i god stand. Kontroll og overhaling skal gjerast av forhandlar. Ein skal ikkje reparere defektar sjølv!

2.7 El-tiltak på campingplass

I følge Elsikkerhet Møre AS⁵ har meir enn 40 % av alle brannar elektrisk årsak. Elsikkerhet Møre viser til DSB sine tal, der langt dei fleste bustadbrannar skjer som følge av feil ved leidningar/kablar (elektrisk årsak), og ein svært stor del ved feil bruk av komfyrar, kokeplater o.l. Rett bruk av utstyr, samt rett el-utstyr er m.a.o viktige førebyggjande tiltak for å unngå brannar, også på ein campingplass.

2.7.1 Campingplassseigar sitt ansvar til el-tiltak

- Stikkontakt plasserast nær oppstillingsplassen, og ikkje meir enn 20m frå vogn/telt.
- Max 4 stikkontakter i kvar uttakseining.
- Kvar stikkontakt skal ha eigen sikring og eigen jordfeilbrytar.
- Kapslingsgrad IP44, i samsvar med NEK EN 60309-2 og 60529. (Rundstift m/klapplokk.)
- Merkestraum for stikkontakt min. 16A. Stikkontakt med høgare merkestraum skal nyttas der belastninga krev det.
- Minst ein stikkontakt for kvar oppstillingsplass.
- Installasjon av ”spikartelt” skal utførast av registrert installatør.
- Internkontroll som skal omfatte vedlikehald av elektriske anlegg. Tilrår avtale med installatør om regelmessig gjennomgang av el-anlegget.
- Campingplassseigar er ansvarlig for å gjere leigetakar merksam på at utstyr som blir tilknytt anlegget må vere godkjent.

2.7.2 Leigetakar sitt ansvar til el-tiltak

- Alt utstyr som blir tilknytt anlegget må vere godkjent.
- Gummikabel av type H07RN-F eller tilsvarande. Max 25m lang.
- Min. 2,5mm² CU for merkestraum 16A.
- Plugg og skøytekontakt i samsvar med NEK EN 60309-2 (Rundstift).
- Og tilslutt: Fornuftig bruk av utstyr!

⁵ Elsikkerhet Møre AS holdt eit innlegg på eit brannmøte 10.02.2010 med campingplassseigarar i Norddal kommune tilstades saman med Ålesund brannvesen, Norddal kommune og representantar frå Nordplan. Pkt. 2.7.1 og 2.7.2 er utdrag frå dette innlegg.

3 Andre tiltak

3.1 Estetiske tiltak

”Bygg, anlegg og uteområde skal tilfredsstillende rimelege estetiske omsyn både i seg sjølv og i høve til omgjevnadane. Tiltak skal ha ei god estetisk utforming i samsvar med funksjon og med respekt for naturgitte og bygde omgjevnader. Skjemmande fargar skal ikkje tillatast.”

Dette er ofte nytta standard-tekst for vurdering av byggesaker og reguleringsaker, men er likevel overførbar på campingområde. Som nemnt tidlegare er det vanskeleg å gjennomføre gode estetiske tiltak fullt ut på campingplassar, men som eit minimum må det tilstrebast følgjande, sjå punkta under:

3.1.1 Tiltak vedrørande fargebruk, storleik, rekkverk m.m.

Storleik og farge kan vere med på å gjere eit tiltak meir dominerande enn naudsynt. Her er nokre enkle tiltak, som campingplasseigar kan krevje at leigetakar tek omsyn til:

- Fargar på fortelt/ spikartelt må vere nøytrale og avdempa, samt tilpassa campingvogna og øvrige omgjevnader i størst mogleg grad.
- Platting skal vere på terreng, og ikkje oppbygd meir enn 0,5 m i skrått terreng. Evt. rekkverk skal ikkje vere høgare enn 1 m.
- Leveggar skal ikkje vere for dominerande/høge, maks. 1,8 m og ikkje meir enn 10 m samla lengde.
- Platting heilt nede på terreng utan rekkverk/levegg kan leggest inntil 1,5 m frå tomtegrensa, og har ikkje avgrensing på areal. Dette gjeld og ved bruk av belegningsstein og liknande.
- Platting 0,5 m over terreng og/eller med rekkverk/levegg skal vere tilpassa campingeininga, skal ikkje vere lenger enn vogna og maks. 3,0 m ut frå fortelt/ spikartelt. Maks. 30 m² platting utanfor fortelt/spikartelt/tilbygg.

Småhyttepreg (foto frå Valldal Camping)

Døme på ikkje-tilpassa fargebruk. Ein lys farge i gråleg-beige tone ville ha fungert betre visuelt.

Over: Dominerande rekkverk/leveggar, uryddig fasadeuttrykk. Maling av alt i same farge ville ha gitt rolegare uttrykk, sjå under.

3.1.2 Tilråding mobile homes (villavogner)

Det står i kommuneplanens føresegner at såkalla "mobile homes" ikkje skal tillatast. Bakgrunnen for dette var at mobile homes er større enn vanlege campingvogner, og at i bratt terreng blir tilhøyrande plattingen, tilbygg og andre tiltak meir ruvande og dominerande enn med mindre einingar. Etter ei nærare vurdering meiner vi at ein **likevel bør kunne tillate mobile homes der terrenget ligg til rette for det, dvs. der det er flatt**. På Jemtegård, Valldal og Vika camping er det døme på løysing med mobile homes som ligg på flatt terreng og som estetisk sett fungerer.

I andre delar av verda er gjerne slike einingar meir permanente som bustad enn det vi ser her i Nord-Europa. Dei har ein storleik som overgår dei største campingvognene, dei kan ha ein storleik på 3,7 m x 12 m, og utskyvbare karnapp kan kome i tillegg til dette. Dette gir opp mot 45 m² og over for sjølve hovedbygget, som er på storleik med vanleg hyttestorleik for nokre år tilbake. I tillegg kjem det ofte store plattingar og overbygde uteplassar eller spikartelt/tilbygg inntil mobile homes. Det er på Jemtegård t.d. berre 5-6 mobile homes hittil, likeså same tal på Valldal camping. Ved etablering av einingar med "mobile homes" må det særleg takast omsyn til følgjande:

- Deira storleik må avpassast i høve til naboeiningar og campingtomta. Store konstruksjonar i tillegg (platting/gjerder/levegger) må avgrensast slik at ikkje eininga blir for dominerande på campingplassen.
- Terrenget må vere eigna til ein slik storleik, dvs. flatt. Ein må unngå store terrenginngrep eller skjemma oppbygging.

Mobile homes (foto frå Jemtegård Feriesenter) på flatt terreng.

Mobile home på flatt terreng, foto frå Valldal camping.

Oppsummering mobile homes (villavogner):

Vi vil tilrå at det ved etablering av nye mobile homes på campingplassar ikkje er naudsynt med særskild byggjesøknad til kommunen. Det stillast vilkår om at det då ikkje er tillaten med tilbygg/fortelt/overbygg i tillegg til sjølve volumet "mobile homes", og at plattingen skal vere maks. 30 m². Eininga skal stå på terreng, og krav til rekkverk og leveggar blir som tilrådd for øvrige del av campingplass.

3.2 Vegetasjonstiltak

Grøne belte/vegetasjon kan ved riktig skjøtsel vere ein trivsels-fremjande faktor, med relativt liten eigeninnsats. Vegetasjon kan og i seg sjølv vere med å danne ein gunstig brann-skjerm, i alle fall om ein ved brann vatnar den godt i heile høgda slik at den blir eit fuktig "brannskille". Det er imidlertid viktig at denne vegetasjonsskjermen ikkje blir for stor – det bør vere ein lavt-veksande hekk, ikkje store tre eller nåletre (nåletre brenn lettare). Ein bør og velje vegetasjon som er allergivenleg.

JA:	NEI:
Lavtveksande hekk	Ikkje store tre el. t.d. tuja-hekk
Lauvtre	Nåletre
Allergivenlege typar	

4 Prosess/medverknad

4.1 Plankrav/føresegner

Ved arbeidet med kommuneplanen (2008) har det for campingplassane i tillegg til det estetiske vore fokus på brannsikringstiltak.

Kommuneplanens arealdel er med dette under revisjon som følgje av flodbølgjeproblematikken. Campingplassane i Norddal kommune skal i samband med dette vurderast under eitt, og vi har derfor foreslått revisjon av føresegnene.

For nye campingplassar skal det vere krav til regulering, men for dei etablerte campingplassane finn ein at dette gjeldande kravet ikkje er gjennomførbart i praksis. Det vert i staden kravd ein situasjonsplan med utgangspunkt i dagens situasjon som skal tilpasse seg brannforskrifter. Norddal kommune ønskjer at dei etablerte campingplassane skal halde fram med vidare drift, og vårt oppdrag er å kome med **forslag til forbetring**. Vi legg til grunn brannforskrifter og plan- og bygningslova i arbeidet, og moglege trivselsfremjande tiltak.

4.2 Planvedtak og verknad

Revisjon av føresegnene har vore ute på høyring før vedtak, og dette rettleiingsheftet skal følgje føresegnene. Denne revisjon B er som følgje av innkomne merknader etter offentleg ettersyn, samt at vi har fått tilgang til endeleg utgåve av Brannvernforeninga si temarettleiar for campingplassar.

Vi vil vidare rå til at vårt arbeid (rapportar for campingplass med situasjonsplan) blir knytt opp mot kommuneplanen i form av rettleiingsmateriale til føresegnene til kommuneplanen. Individuell rapport med situasjonsplan må konkret behandlast for kvar enkelt campingplass og situasjonsplanen vedtakast i planutvalet, slik at dette blir bindande for partane. Rapport med situasjonsplan kan vere eit grunnlag for utarbeiding av ein systemplan (jfr. brannvesenet sitt krav til systemplan for brannvern) for den enkelte campingplass.

4.3 Medverknad frå campingplasseigarar

I første omgang har det vore dialog med campingplasseigarane frå Jemtegård Feriesenter og Valldal Camping. Dette fordi desse var først ut med å vise interesse for eit samarbeid og vi måtte starte ein stad. Vi har og seinare hatt og har dialog med campingplasseigarane frå Vika Camping. Det som er viktig er at det blir lik praksis på alle campingplassane.

Den 24. august 2010 var Norddal kommune v/ Lars Kjell Smoge og Nordplan v/ Lesley Robinson og innleid konsulent Grete Valen Blindheim på synfaring ved Jemtegård Feriesenter, og den 26. august 2010 var same personar på synfaring på Valldal Camping. Den 24.02.2011 var det tilsvarande synfaring på Vika og Muri Camping. Vi blei vist rundt av campingplasseigar, men på Muri gjekk vi aleine. Undervegs i synfaringane blei ulike problemstillingar drøfta, og Nordplan registrerte tilhøva på staden ved fotografering.

Før synfaringane på Jemtegård og Valldal fekk Nordplan utdelt ein skjematisk situasjonsplan på kvar stad, som campingplasseigarane har utarbeidd. Desse viser tomteinnndeling, om type bebyggelse og infrastruktur (vann/el. installasjonar, samt vegar) på campingplassen.

Det har og vore møter med campingplasseigarane når utkast til rapportar og situasjonsplanar har vore klart for gjennomgang. Samarbeidet mellom kommune, campingplasseigar, brannvesen og konsulent har vore konstruktivt og positivt. Tilbakemeldingar frå campingplasseigar på Jemtegård og Valldal er at dei er nøgde med prosessen som starta i fjor haust, og at dei no ser at dei naudsynte tiltaka ikkje vil vere så krevjande som først frykta. Dei har vist genuin interesse for å gjere campingplassane sikre i høve til brann.

4.4 Medverknad frå Ålesund brannvesen

Den 14.10.10 blei det i Ålesund halde eit møte mellom Ålesund brannvesen v/ Johnny Stølen, Norddal kommune v/Lars Kjell Smoge, og Nordplan v/ Lesley Robinson og innleid konsulent Grete Valen Blindheim. Tema for møtet var **brannsikring generelt**.

Brannsikringsrapportane med kartleggingsplanen og situasjonsplanen for Jemtegård Feriesenter og Valldal Camping har vore til gjennomsyn hos Brannvesenet i Ålesund fleire gongar. Ved tilsyn på campingplassar vil brannvesenet legge til grunn denne brannsikringsrapporten med dei individuelle karta, samt temarettleiaren frå Brannvernforeninga no som den er endeleg. Samstundes må Brannvesenet til ei kvar tid rette seg etter gjeldande reglar og forskrifter, så om det blir endringar i desse vil dei ha rangen framfor denne rapporten.

4.5 Leigeavtale

Det er i hovudsak sesongleige på campingplass, med hovudvekt på at sesongen varar frå mars/april (t.d. påske) til september/oktober. I tillegg er det mange som ønskjer å la vogn og spikartelt stå vinteren over, men vatn og servicebygg blir stengt av i vinterhalvåret på Jemtegård og Valldal Camping, det blir ikkje lagt opp til opphald på campingplassen vinterstid. Dei to første campingplassane vi har vore i kontakt med har ulik praksis på leigeavtalen: Anten blir leigeavtalen gjeldande fram til den evt. blir oppsagd, eller så må leigetakarane kvart år bekrefte at dei framleis ønskjer å ha plassen.

Konsekvensane av dette brannsikringsarbeidet, er mellom anna at campingplassseigarane skal revidere sine leigeavtalar, slik at leigetakar blir gjort merksam på endringar i praksis.

Etter ønskje frå campingplassseigar har Nordplan utarbeida et forslag til vedlegg til leigekontrakt, som tar for seg dei viktigaste krava og moglege løysingar, slik at det skal vere lettare for både eigar og leigetakar å forstå kva dei må ta omsyn til. Det er eit ønskje at dette vedlegget til kontrakt kan vere standard for bruk på alle campingplassane i kommunen.

5 Konklusjon: revisjon campingføresegner i kommuneplanen

5.1 Forslag føresegner til kommuneplanen vedk. campingplassar

På bakgrunn av dei vurderingane som er drøfta undervegs i arbeidet med brannsikringsrapportane hittil, er føresegnene knytt til campingplassar i kommunedelplanen foreslått endra som vist under i pkt. 5.1.1.

Vi drøftar samstundes nokre av punkta som treng klargjering eller nærare vurdering (ramma inn i tekstboks).

Føresegna er revidert sidan dei blei lagt ut til offentlig høyring tidlegare i vår, og dei er justert iht. innkomne merknader frå fylkesmannen i Møre og Romsdal. Innhaldet er i hovudsak det same som i forslaget som blei lagt ut til høyring nyleg. Imidlertid er rekkjefølgja endra, teksten er omformulert og anten knytt opp mot konkrete paragrafar i Plan- og bygningslova, eller lagt til retningslinjer, i samråd med fylkesmannen. Det er ei lita justering i høve storleik på campingkvartal og breidde mellom kvartala, samt ei presisering om innbyrdes avstand mellom leveggar i campingeininger med mobile vogner + "vanleg" fortelt, i tråd med endeleg utgåve av Brannvernforeninga si temarettleiaren.

Det har ikkje kome merknader frå andre instansar eller partar, anna enn fylkeskommunen som er positiv til arbeidet som er gjort. Retningslinjer i dei reviderte føresegner er vist med tekst i kursiv.

Campingføresegner i kommuneplanen skal gjelde framfor reguleringsplanføresegner der det er motstrid mellom føresegner i kommuneplan og reguleringsplan.

NB! Avvik frå føresegnene inneber søknad om dispensasjon til kommunen, men leigetakar kan ikkje søke dispensasjon for eit tiltak som campingplassseigar ikkje sjølv vil gi samtykke til.

5.1.1 Reviderte campingføresegner

Nedanfor er gjengitt revisjon B av campingføresegner dagsett 07.06.2011.

Del 1 punkt 1-3 er føresegner med nokre retningslinjer.

Del 2 punkt 4-6 er generelle retningslinjer.

Arealdelen til kommuneplan for Norddal kommune

Reviderte føresegner til campingplassar

DEL 1 – FØRESEGNAR MED RETNINGSLINJE

Revisjonsdato føresegner: 10.06.2011 Rev. B
For føresetnad/definisjonar/avklaring sjå rapporten utarbeidd av Nordplan:

”Rettleiing – revisjon av campingføresegner i arealdelen til kommuneplan for Norddal kommune” revidert dato: 10.06.2011 Rev. B

Føresegner i kommuneplanens arealdel gjeld framtidig arealbruk og er bindande for nye tiltak og utvidingar iht. PBL §11-6.

Føresegner skal vere knytt opp mot den til ei kvar tid gjeldande Plan- og bygningslova (PBL).

1. Krav om regulering iht. PBL §11-9, 1. ledd:

Utviding av etablert campingplass eller ny campingplass utløysar krav om regulering.
Ved krav om regulering skal inndeling av område for permanente og mellombelse campingvognplassar vere vist.

Retningslinje til pkt. 1:

Det stillast ikkje krav til regulering av allereie etablerte campingplassar. For etablerte og nye campingplassar skal det ligge føre ein bindande situasjonsplan som viser campingkvartal, tilkomstveggar og branngater. Situasjonsplanen skal godkjennast av Planutvalet i Norddal kommune.

I rettleiinga til TEK (§11-6 3. ledd pkt. 2) skal campingkvartal/ oppstillingsområde ha grunnareal maksimum 1200 m² og avstanden mellom desse skal vere 8 m. Dette skal gjelde for alle nye campingplassar, eller utvidingar av eksisterande campingplassar, då TEK ikkje har tilbakeverkande kraft.

Iht. Brannvernforeninga si temarettleiing, samt forskrift om brannførebyggjande tiltak (FOBTOT), er tilrådinga campingkvartal på 1000 m² og 6 m breidde ope felt (ei open sikringsone/branngate utan parkering av køyretøy eller anna). Denne praksis er tilstrekkeleg for etablerte campingplassar.

2. Krav til universell utforming iht. PBL §11-9, 5. ledd:

Det skal vere universell utforming av tilkomstveggar og internveggar på campingplass, samt sanitærbygg og liknande bygg/areal med felles funksjonar til bruk for gjestar. Brannsikringsutstyr på campingplass må vere tilgjengeleg for alle.

Retningslinje til pkt. 2:

Krav til universell utforming gjeld alle nye campingplassar eller utviding av eksisterande. Tilgjengeleg brannsikringsutstyr gjeld alle campingplassar, også etablerte.

3. Krav til miljøkvalitet, estetikk, natur, landskap og grønstruktur, herunder om mellombelse og flyttbare konstruksjonar og anlegg iht. PBL §11-9, 6. ledd

3.1. Campingområda kan nyttast til telting, oppstilling av bubilar, campingvogner med fortelt/tilbygg, toalett- og servicebygg og evt. andre funksjonar for trivselsfremmande tiltak på campingplass.

3.2. Villavogner (mobile homes) kan plasserast innanfor campingområda, på vilkår av at dei blir plassert på flatt terreng. Av omsyn til storleiken på eininga er det ikkje tillatt med tilbygg/overbygg i tilknytning til villavogner.

Nordplan kommentar til 3.2): Det tidlegare forbodet mot villavogner er utgått, men det stillast krav til plassering berre på flatt terreng og utan tilbygg for å unngå uheldige løysingar med store konstruksjonar som ikkje er tilpassa skrått terreng.

3.3. Tilbygg/spikartelt kan etablerast langs campingvogna, men skal ikkje vere lengre enn vogna. Maksimal breidde er sett til 3 meter ut frå vogna. Overbygg kan maksimalt vere 30 cm over høgste punktet innan eininga. Tiltak må vere estetisk godt utforma.

Fargebruken skal avstemmast etter vogna for å gi det eit mest mogleg nøytralt preg.

Nordplan kommentar til 3.3): I motsetning til tidlegare forslag opnar ein no for over- og innebygging av campingeining (også campingvogn), men med krav til estetiske kvalitetar, samt at konstruksjonen definerast som fast med avstandskrav eller brannsikringskrav.

- 3.4. For høgder over terreng skal ein måle frå terreng til plattingen sitt høgste punkt, og ikkje i høve til gjennomsnittleg terrengnivå.

Retningslinje til pkt. 3.4:

Ein målar frå overkant av platting til underliggande terreng, på den staden dette gir maksimal høgde opp frå fysisk terreng.

Nordplan kommentar til 3.4): Ein vil unngå terrengbearbeiding, og måling iht. gjennomsnittleg terreng ville ha opna for dette, samt for meir dominerande tiltak høgare over eksisterande terrengnivå.

- 3.5. Platting som ligg direkte på terreng og som ikkje har rekkverk eller leveggar, kan plasserast inntil 3 m frå naboening, med fri storleik.

Retningslinje til pkt. 3.5:

“Direkte på terreng” er å forstå slik at overkant på plattingen ligg marginalt over omkringliggande terrengnivå. Platting skal fortrinnsvis liggje på terreng. Platting med rekkverk og leveggar kan virke meir dominerande i campingbildet enn ei platting på terreng utan rekkverk, difor er fri storleik gitt sistnemnde.

Nordplan kommentar til 3.5): Det er ikkje stor fare for brannsmitte frå platting direkte på terreng, derfor har vi lempa på krava.

- 3.6. Platting med rekkverk og leveggar, (overkant platting maks. 0,5 m over terreng), kan etablerast i heile campingvogna si lengde og maks. 3 m ut frå spikartelt/tilbygg/fortelt. Totalt areal (ekskl.

areal under spikartelt/tilbygg m.m.) skal uansett ikkje overstige 30 m².

Nordplan kommentar til 3.6): Vi vel å sette avgrensing i areal av platting med rekkverk av estetiske årsaker.

- 3.7. Terrengbearbeiding er ikkje tillatt. I skrått terreng kan maks. høgde frå platting til terreng ikkje overstige 1 m.

Retningslinje til pkt 3.7:

For oppfylling/inngrep i terreng skal tiltakshavar søke om dispensasjon til kommunen, men berre om campingplasser har gitt løyve til tiltaket først.

Nordplan kommentar til 3.7): Ein vil hindre skjemmande terrenginngrep - dvs. inngrep i skrått terreng som ikkje tar omsyn til terreng, omgjevnaden for øvrig eller fjernverknaden av inngrepa.

- 3.8. Rekkverk skal ikkje vere høgare enn maks. 1 m, og leveggar skal ikkje vere høgare enn maks. 1,8 m i inntil 10 m samla lengde. Av omsyn til estetikk og tilpassing, må tiltaket ikkje vere for dominerande.

DEL 2 – GENERELLE RETNINGSLINJE

4. Søknadsplikt

- 4.1. *Det skal søkast om løyve til etablering av faste konstruksjonar som tilbygg/overbygg/ spikartelt/fortelt, rekkverk/leveggar, samt platting høgare enn 0,5 m (iht. PBL §20-1 og §20-2). Det er tiltakshavar (dvs. campingplassleigetakar) sitt ansvar å utarbeide naudsynt dokumentasjon som situasjonskart, målsette teikningar (plan, snitt og fasadar) i samsvar med føresegner i arealdelen til kommuneplanen og i tråd med krav i PBL vedkomande byggjesøknad. Dokumentasjonen skal sendast til campingplassleigar for eigengodkjenning før oppføring av tiltak. Dokumentasjonen skal og gjere greie for tiltaket si terrengtilpassing. Campingplassleigar sender fortløpande gjenpart til kommunen for tiltak det er gitt løyve til (eigengodkjenning ved campingplassleigar), med all dokumentasjon.*
- 4.2. *For tiltak som ikkje er i tråd med føresegnene i kommuneplanen, må tiltakshavar sende søknad om dispensasjon til kommunen, iht. PBL § 19. Campingplassleigar må først eigengodkjenne tiltaket. Om campingplassleigar ikkje vil gi løyve til tiltak som er i strid med føresegna, skal heller ikkje kommunen gi løyve til tiltaket. Tiltaket kan ikkje tilsidesette viktige avstandskrav eller andre krav til brannsikring.*

Nordplan kommentar til 4.1 og 4.2): Då campingplassleigar skal ha eit avgjerande ord med i laget om korleis det skal vere på eigen campingplass, må det vere eigar sitt ansvar å kunne godkjenne tiltak som evt. er i strid med kommuneplanens føresegner. Når slik godkjenning ligg føre, er det så kommunen sitt ansvar å behandle søknaden endeleg. Kommunen kan imidlertid velje å ikkje gi byggeløyve, om eigar si godkjenning t.d. er gitt i strid med brannforskrifter, avstandsreglar eller på annan måte undergraver intensjonen i kommuneplanen i høve brannsikring, estetikk og likebehandlings-prinsippet.

5. Tekniske krav

- 5.1. *Iht. PBL §29-5 skal eitkvart tiltak oppfylle krav til tryggleik, helse, miljø og energi og slik at vern av liv og materielle verdiar blir ivareteke. Alle campingplassar skal ha tilfredsstillande brannsikring i samsvar med gjeldande regelverk.*

Materiell for brannslukking skal fordelast utover campingplassen iht. plassen sin systemplan for brannsikring. Det blir tilrådd brannslangar med ein kapasitet på minst 50 l vann pr. minutt og eit trykk på 6 atm.

I kvar campingeining skal det vere røyk- og gassvarslar, og tilstrekkeleg brannsløkkeutstyr som kan nyttast innan heile campingeininga.

- 5.2. *Campingvogner som skal definerast som mobile må ha påmonterte hjul og kunne fraktast på eige hjul med eigna køyretøy. Trekkandordninga på campingvogna må vere plassert slik at den er lett tilgjengeleg i fall vogna må fjernast raskt i høve brann eller anna ulykkeshending.*
- 5.3. *Avstand mellom kvar campingeining med mobil vogn og/eller mobilt telt, skal vere minst 3 m frå enkelt del av campingeining til næraste enkelt del av naboening. Det blir av Brannvernforeninga tilrådd ein avstand på minst 4 m pga forventa endringar frå EU om auka krav til avstand mellom mobile einingar.*

Ved mobil vogn og/eller mobilt telt, der brennbar levegg er lågare enn 1,5 m over platting (for platting inntil 0,5 m over terreng) kan avstand mellom naboleveggar vere 4 m, i tråd med tilråding frå Brannvernforeninga si temaretleiar for campingplass. Om brennbar levegg er høgare enn 1,5 m gjeld vanleg krav om 8 m avstand, elles må andre brannsikringstiltak gjennomførast.

Bil utan overnattningseining kan plasserast i mellomrommet mellom to campingeiningar uavhengig av om det er mellom mobile eller faste einingar.

- 5.4. Avstand mellom kvar campingeining med fast vogn og/eller spikartelt/tilbygg, jfr. byggt teknisk forskrift §11-6, skal vere minst 8 m, elles må andre brannsikringstiltak gjennomførast. Dette gjeld og for leveggar høgare enn 1 m.

Brannskiljekonstruksjonar må ha den høgda som er naudsynt for å fungere som brannskilje (maks. opptil høgste punkt på eininga).

6. Eksisterande situasjon

Ein kan ikkje setje til side krav til tryggleik (som brannsikringstiltak m.a.) For eksisterande tiltak som er i strid med føresegner gitt eller i medhold av PBL, og der det er naudsynt med utbetring for å ivareta tryggleiken på campingplassane, kan kommunen gi pålegg om utbetring og retting, iht. PBL §31-4 og §32-3. I tillegg har kommunen myndigheit med heimel i “Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykke med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (Brann- og eksplosjonslova)”.

Tryggleiken for campinggjestane må ha høgste prioritet. For etablert situasjon som er i strid med PBL, gjeld ei overgangsordning på 2 år frå føresegna er vedtekne til tiltaket må vere i tråd med føresegna. Campingplassseigar skal i samband med etablering, endring eller fornying av leigekontraktar krevje at leigetakar tilpassar seg desse føresegner og retningslinje, samt regelverket for øvrig. Campingplassseigar må elles sørgje for å opplyse alle etablerte leigetakarar om endra føresegner slik at krava til tryggleik blir teke vare på.*

** Om Brannvesenet ved branntilsyn av campingplassen finn tiltak som kan medføre ein uakseptabel risiko i høve brann, har Brannvesenet heimel til å gi pålegg om utbetring før ovannemnde overgangsordning på 2 år er omme.*

Nordplan kommentar til 6): Motivet for reduksjon av overgangsordnings- tida til 2 år, er at ein håper å unngå alvorleg brannulykke på campingplassar. Det har allereie gått 3 år sidan handsaming av kommuneplanen, og involverte partar veit og har visst at det vil kome ei endring. Det har gått lang tid fram til dei nye føresegner til kommuneplanen blir vedtekne, og ein bør derfor sette i gang brannsikringstiltak no av omsyn til tryggleiken.

6 Kjelder/bakgrunnsstoff

- Plan- og bygningslova, byggteknisk forskrift 2010
- Forskrift om brannforebyggende tiltak 2004 (FOBTOT)
- Masteroppgave 2005, Roar Askeland: "Spikertelt og plattinger – om regulering av tilbygg med mer rundt fastplasserte vogner på campingplasser."
- Problemnotat 2010 frå Norsk brannvernforening "Når blir en campingvogn en hytte eller et hus?"
- Rettleiing 2010: "I 003 Temaveiledning fra Norsk brannvernforening – Brannsikkerhet på campingplasser, arbeidsleire og teltleire." (Ikkje endeleg utgåve).
- Rettleiing 2011: "TV 003 Temaveiledning fra Norsk brannvernforening – Brannsikkerhet på campingplasser og teltleire." (Endeleg utgåve).
- Campingplassveileder frå 2000 utarbeida for Rogaland fylkeskommune.
- Statens bygningstekniske etat – interaktiv nettside i 2004 – Sigurd Hoelsbrekken med innlegg om spikertelt.
- Telefonsamtale med Sigurd Hoelsbrekken hos BE.
- Diverse materiale samla frå Nordplan v/Heidi Hansen sitt arbeid med arealdelen i Norddal kommuneplan.
- Drøftingar i møtar, og registrering under synfaringar.

7 Vedlegg

- Reviderte føresegner av 10.06.2011 Rev. B
- Forslag til standard vedlegg til leigekontrakt for alle campingplassane i Norddal kommune